

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб
Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341
E-mail: sgrs.redakcija@slglasnik.org
sgrs.oglasi@slglasnik.org
sgrs.finansije@slglasnik.org
sgrs.online@slglasnik.org

www.slglasnik.org

Четвртак, 24. јун 2021. године

БАЊА ЛУКА

Број 57

Год. XXX

Жиро рачуни: Нова банка а.д. Бања Лука
555-007-00001332-44
НЛБ банка а.д. Бања Лука
562-099-00004292-34
Sberbank а.д. Бања Лука
567-162-10000010-81
UniCredit Bank а.д. Бања Лука
551-001-00029639-61
Комерцијална банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39
Addiko Bank а.д. Бања Лука
552-030-00026976-18

1085

На основу члана 15. тачка г) и члана 43. став 2. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08) и члана 123. тачка б) Закона о републичкој управи Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 115/18), Влада Републике Српске, на 125. сједници, одржаној 10.6.2021. године, д о н о с и

УРЕДБУ

О ПРЕСТАНКУ ВАЖЕЊА УРЕДБЕ О НАКНАДАМА ЗА СЛУЖБЕНА ПУТОВАЊА У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 73/10) престаје да важи ступањем на снагу ове уредбе.

Члан 2.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-1763/21
10. јуна 2021. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Радован Вишковић, с.р.

1086

На основу члана 134. ст. 1. и 2, а у вези са чланом 132. став 1. тачка 1. Закона о раду Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 1/16 и 66/18) и члана 43. ст. 1. и 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), Влада Републике Српске, на 125. сједници, одржаној 10.6.2021. године, д о н о с и

ОДЛУКУ

О ВИСИНИ НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА СЛУЖБЕНА ПУТОВАЊА У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ У РЕПУБЛИЦИ СРПској

I

Овом одлуком уређују се врсте и висине накнада трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској (у даљем тексту: запослени).

II

1. Под запосленим, у смислу ове одлуке, подразумевају се лица у радном односу, лица која су изабрана или

именована на јавну или другу дужност са или без заснивања радног односа, као и лица која су код послодавца ангажована по другом основу у складу са Законом о раду и посебним законом.

2. Под послодавцем, у смислу ове одлуке, подразумевају се институције основане законом или другим актом, министарства, републичке управе, агенције, заводи, дирекције, јавна фондови, јавна предузећа, установе и друге организације у којима Република Српска има већинско власништво, те друга физичка и правна лица код којих се запослени налази у радном односу у складу са Законом о раду и другим посебним законом.

III

1. Службено путовање у земљи, у смислу ове одлуке, јесте путовање из једног мјеста у друго на територији Републике Српске, односно на територији Босне и Херцеговине, а ради обављања привремених пословних задатака.

2. Службено путовање у иностранство, у смислу ове одлуке, јесте путовање из Републике Српске, односно Босне и Херцеговине у страну државу и обрнуто, из једне стране државе у другу државу и из једног мјеста у друго мјесто у иностранству, а ради обављања привремених пословних задатака.

IV

Накнада трошкова за службена путовања, у смислу ове одлуке, јесте накнада трошкова смјештаја, исхране и превоза и накнада осталих трошкова који се остваре у вези са службеним путовањем, а који су утврђени овом одлуком.

V

1. Накнада трошкова смјештаја на службеном путовању обрачунава се у висини плаћеног рачуна за хотел, motel и сл. у коме је запослени одсјео, а највише до висине цијене ноћења у хотелу друге категорије (четири звјездице), у мјесту службеног боравка.

2. Накнада трошкова смјештаја из подтачке 1. ове тачке не обрачунава се за смјештај ради дневног одмора.

3. Изузетно од подтачке 2. ове тачке, трошкови за дневни одмор обрачунавају се за чланове посаде авиона на начин из подтачке 1. ове тачке ако је вријеме задржавања на аеродрому дуже од четири часа између два лета у току 24 часа.

VI

Под дневницом, у смислу ове одлуке, подразумева се накнада трошкова за исхрану у мјесту службеног боравка.

VII

1. Дневница за службено путовање у земљи утврђује се у висини од 20 КМ.

2. Дневница за службено путовање умањује се за 50% ако су на службеном путовању обезбијеђена најмање два obroka.

VIII

Дневница за службено путовање у иностранство утврђена је за сваку државу појединачно и дата је у табеларном приказу, који се налази у Прилогу 1. ове одлуке и чини саставни дио ове одлуке.

IX

1. Запослени има право на пуну дневницу уколико је службено путовање трајало више од 12 часова.

2. Ако је службено путовање трајало више од осам, а мање од 12 часова, запослени има право на половину дневнице.

3. Запослени остварује право на дневницу и за нерадне дане, односно дане викенда, уколико се у то вријеме затекао на службеном путовању.

4. Дневница се обрачунава за свака 24 часа проведена на службеном путовању.

X

1. Дневница за службено путовање у земљи обрачунава се од часа поласка на службено путовање до часа повратка са службеног путовања.

2. Дневница за службено путовање у иностранство обрачунава се од часа преласка границе Босне и Херцеговине, у поласку, до часа преласка границе Босне и Херцеговине, у повратку, примјењујући при томе висину дневнице прописану за страну државу у коју је запослени упућен на службено путовање.

3. Ако се за службено путовање као превозно средство користи авион, дневница се обрачунава од часа поласка авиона с посљедњег аеродрома до часа повратка на први аеродром у Републици Српској, односно Босни и Херцеговини.

4. У случају да је запослени истовремено упућен на службено путовање у двије или више држава, дневница се утврђује за сваку државу посебно.

5. За службена путовања из подтачке 4. ове тачке запослени је дужан у извјештају са обављеног службеног путовања евидентирати трајање службеног путовања које се односи на сваку државу у коју је упућен, гдје се као вријеме поласка за другу и сваку наредну државу узима вријеме када је започео путовање из државе гдје је претходно завршен дио службеног путовања.

XI

Накнада трошкова превоза на службеном путовању у земљи и иностранству обрачунава се у висини стварних трошкова за предвиђено превозно средство на предвиђеној релацији путовања.

XII

1. У случају када су у цијену авио-карте, због прекида путовања, урачунати трошкови за исхрану и смјештај, дневница се умањује за 80%.

2. У случају када су у цијену авио-карте, због прекида путовања, урачунати само трошкови за смјештај, дневница се умањује за 30%.

XIII

1. Запослени, по одобрењу послодавца, може да користи путнички аутомобил у личном власништву за службено путовање, само у случају да послодавац нема на располагању службени аутомобил, а употреба неког другог превозног средства не одговара потребама службеног путовања.

2. Накнада трошкова превоза из подтачке 1. ове тачке обрачунава се у висини од 20% цијене литра горива по пређеном километру.

3. Исплата накнаде из подтачке 2. ове тачке представља накнаду трошкова за гориво и амортизацију аутомобила и иста не искључује трошкове по основу путарине, мостарине, накнаде за коришћење тунела, паркинга и других трошкова насталих у вези са превозом на службеном путовању.

XIV

Запослени који се сматра шефом делегације на службеном путовању има право на надокнаду трошкова репрезентације на том путовању ако му те трошкове одобри послодавац.

XV

1. Службено путовање у земљи врши се на основу налога за службено путовање, који издаје послодавац који упућује запосленог на службено путовање који се налази у Прилогу 2. ове одлуке и чини саставни дио ове одлуке.

2. Службено путовање у иностранство врши се на основу одлуке, односно рјешења послодавца и налога за службено путовање из подтачке 1. ове тачке.

3. Налог за службено путовање садржи сљедеће податке:

- име и презиме запосленог који се упућује на службено путовање,

- послове које обавља,

- циљ путовања,

- назив државе и мјеста у које путује,

- датум поласка и датум повратка,

- категорију хотела у коме је обезбијеђен смјештај (име и адреса хотела),

- податке о томе да ли су обезбијеђени смјештај и исхрана,

- врсту превозног средства којим се путује,

- начин обрачуна трошкова,

- износ аконтације која се исплаћује запосленом,

- податке о томе ко сноси трошкове службеног путовања.

XVI

1. Аконтација на име трошкова службеног путовања може се исплатити у висини процијењених трошкова, а на основу налога за службено путовање у земљи, односно налога за службено путовање и одлуке, односно рјешења послодавца.

2. Исплата аконтације за службено путовање врши се на текући рачун запосленог.

XVII

1. Накнада трошкова за службено путовање исплаћује се на основу обрачуна путних трошкова и писаног извјештаја, који запослени подноси у року од седам дана од дана завршетка службеног путовања, уз претходну овјеру послодавца.

2. Уз обрачун путних трошкова и писани извјештај, запослени који је био упућен на службено путовање врши поврат исплаћене аконтације и подноси доказе о оствареним трошковима, као што су: рачуни за хотелски смјештај, рачуни за коришћење превоза, рачун за употребу спаваћих кола или бродске кабине, курс националне валуте или доказ о замјени валуте, као и други докази о трошковима који се правдају у складу са овом одлуком.

3. Ако се уз обрачун путних трошкова не приложи писани доказ о курсу националне валуте из подтачке 2. ове тачке, примјењиваће се средњи курс који је утврдила Централна банка Босне и Херцеговине за период трајања службеног путовања.

XVIII

1. Налог за наредно службено путовање не може се издати запосленом који није оправдао трошкове претход-

ног службеног путовања у року из тачке XVI подтачка 1. ове одлуке.

2. Ако запослени не изврши поврат исплаћене аконтације у складу са тачком XVI подтачке 2. ове одлуке, послодавац против запосленог може покренути дисциплински поступак, у складу са прописима којима се уређује ова област.

XIX

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-1757/21
10. јуна 2021. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Радован Вишковић, с.р.

ПРИЛОГ 1.

Табеларни преглед земаља са одговарајућим износом дневнице за службена путовања у иностранство

Валута	Износ дневнице	Земља
Евро	25	Република Албанија, Република Црна Гора, Република Србија, Сјеверна Македонија, Република Хрватска
Евро	30	Република Бугарска, Република Естонија, Република Латвија, Република Литванија, Република Пољска, Румунија
Евро	35	Чешка Република, Република Мађарска, Република Словачка, Република Словенија, Република Турска
Евро	40	Република Грчка, Република Кипар, Република Малта, Република Португал, Краљевина Шпанија
Евро	55	Република Аустрија, Краљевина Белгија, Краљевина Данска, Република Финска, Република Француска, Република Италија, Ирска, Велико Војводство Луксембург, Кнежевина Монако, Краљевина Холандија, Република Њемачка, Краљевина Велика Британија, Република Исланд, Краљевина Норвешка, Швајцарска Конфедерација, Краљевина Шведска
USD	30	Исламска Република Авганистан, Република Ангола, Савезна Демократска Република Етиопија, Јамајка, Република Јемен, Хашемитска Краљевина Јордан, Република Кенија, Република Конго, Република Куба, Република Либанон, Сједињене Мексичке Државе, Република Мозамбик, Република Перу, Република Сенегал, Република Судан, Република Тунис
USD	35	Демократска Народна Република Алжир, Вишенационална Држава Боливија, Федеративна Република Бразил, Република Чиле, Арапска Република Египат, Република Филипини, Република Индија, Република Индонезија, Демократска Народна Република Кореја, Република Либериа, Социјалистичка Народна Либијска Арапска Цамахирија, Малезија, Република Молдавија, Исламска Република Пакистан
USD	45	Република Аргентина, Република Арменија, Република Азербејџан, Република Бјелорусија, Грузија, Јужноафричка Република, Република Казахстан, Народна Република Кина, Република Киргистан, Република Панама, Руска Федерација, Краљевина Саудијска Арабија, Арапска Република Сирија, Република Таџикистан, Туркменистан, Украјина, Узбекистан, Уједињени Арапски Емирати
USD	50	Исламска Република Иран, Република Ирак, Кнежевина Андора, Држава Израел, Демократска Народна Република Кореја, Држава Кувајт, Нови Зеланд
USD	70	Аустралија, Јапан, Канада, Република Сингапур, Кинеско посебно управно подручје Хонг Конг, Сједињене Америчке Државе
USD	30	За службена путовања у иностранство за све друге државе које нису наведене у овој табели.

ПРИЛОГ 2.

..... Број налога
(назив институције)
.....
(мјесто и датум)

Налог за службено путовање

За
(име и презиме)
запослен у својству
(радно мјесто)
путује дана на службено путовање
у
(мјесто у које путује)
са задатком
.....
Планирано путовање траје дана.
Аконтација путних трошкова износи KM; USD; EUR
словима
За превоз користити

.....
(потпис примаоца)

.....
(функционер институције)

ОБРАЧУН ПУТНИХ ТРОШКОВА

Налог за службено путовање

Број:

Број прилога:

За обављено службено путовање на основу овог налога подносим сљедећи обрачун:

Вријеме поласка: дана.....20.....у.....часова

Подаци о примијењеном девизном курсу на дан:

Вријеме доласка: дана.....20.....у.....часова

Вријеме проведено на путу.....дана и.....часова

ТРОШКОВИ	Укупан број дневница	Износ дневнице	Износ дневнице у КМ	УКУПНО (у КМ)
I - ДНЕВНИЦЕ				
1.				
2.				
3.				
I - Укупно дневнице				
II - ТРОШКОВИ СМЈЕШТАЈА И ПРЕВОЗА				
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
II - Укупно трошкови смјештаја и превоза				
III - ОСТАЛИ ТРОШКОВИ				
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
III - Укупно остали трошкови				
IV - УКУПНО ТРОШКОВИ (I + II + III)				
V - ИСПЛАЋЕНА АКОНТАЦИЈА				
ПРЕОСТАЛИ ИЗНОС ЗА ИСПЛАТУ (IV > V)				
ПРЕОСТАЛИ ИЗНОС ЗА ПОВРАТ АКОНТАЦИЈЕ (V > IV)				

.....
(Мјесто и датум)

.....
(Подносилац рачуна)

М.П.

.....
(Потпис непосредног руководиоца)

.....
(Овлашћено лице)

ЛИКВИДАТУРА Исправно с КМ (Ликвидатор)	БЛАГАЈНА Исплаћено/поврат у КМ (Благајник)	Руководилац рачуноводства

1087

На основу члана 43. став 6. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), Влада Републике Српске, на 126. сједници, одржаној 17.6.2021. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О ИМЕНОВАЊУ КОМИСИЈЕ ЗА ПРИМОПРЕДАЈУ НЕПОКРЕТНОСТИ

1. Именује се Комисија за примопредају непокретности: Рекреациони центар "Панорама" и Хотел "Панорама" у Палама, са опремом и инвентаром, који су били у власништву Универзитета у Источном Сарајеву, у саставу:

- 1) Равијојла Ђуричић, Универзитет у Источном Сарајеву,
- 2) Дарко Кртинић, Универзитет у Источном Сарајеву,
- 3) Предраг Ждрале, Универзитет у Источном Сарајеву,
- 4) Зоран Савић, Служба за заједничке послове Владе Републике Српске,

5) Ранко Ивановић, Служба за заједничке послове Владе Републике Српске,

6) Небојша Кнежевић, Служба за заједничке послове Владе Републике Српске.

2. Задатак Комисије је да изврши примопредају непокретне и покретне имовине, односно непокретности уписаних и означених као к.ч. број: 2890/511, Рекреациони центар "Панорама, у површини 6200 m² (садржаја: ресторан у површини од 697 m², Павиљон I у површини од 350 m², Павиљон II у површини од 351 m² и двориште у површини од 4802 m²), к.ч. број: 2890/616, Хотел "Панорама", двориште у површини 3770 m², к.ч. број: 665/24, Вујалице, ливада у површини од 280 m², к.ч. број: 2890/324, Вујалице, ливада у површини 6254 m², к.ч. број: 2890/591, Вујалице, ливада у површини од 700 m², и к.ч. број: 665/2, Вујалице, ливада у површини од 5552 m², уписане у зк. уложак број: 7037 к.о. СП Пале (стари премјер), а што одговара непокретностима уписаним у А Лист непокретности број: 3515/2 к.о. Пале Град, са опремом и инвентаром, о чему ће Комисија сачинити записник.

3. Имовина из тачке 2. овог рјешења предаје се на управљање Служби за заједничке послове Владе Републике

Српске, која ће након примопредаје обезбиједити чување имовине и након извршеног прегледа имовине информисати Владу Републике Српске о стању исте.

4. Генерални секретаријат Владе Републике Српске и Министарство финансија за имовину из тачке 2. одредиће правилан књиговодствени третман.

5. Ово рјешење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 04/1-012-2-1775/21
17. јуна 2021. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Радован Вишковић, с.р.

1088

На основу члана 40. Закона о концесијама (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 59/13, 16/18 и 70/20), а у вези са чланом 10. став 1. Правилника о поступку уступања уговора о концесији и промјени власничке структуре концесионара (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 65/14 и 61/17) и члана 43. став 6. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 118/08), Влада Републике Српске, на 126. сједници, одржаној 17.6.2021. године, д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О ИЗМЈЕНИ РЈЕШЕЊА О ОДОБРАВАЊУ УСТУПАЊА УГОВОРА О КОНЦЕСИЈИ ЗА ИЗГРАДЊУ И КОРИШЋЕЊЕ СОЛАРНЕ ФОТОНАПОНСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ “ТРЕБИЊЕ 1” НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА ТРЕБИЊА, број: 04/1-012-2-1557/21, од 20.5.2021. године (“Службени гласник Републике Српске”, број 50/21)

1. У Рјешењу о одобравању уступања Уговора о концесији за изградњу и коришћење соларне фотонапонске електране “Требиње 1” на подручју Града Требиња, број: 04/1-012-2-1557/21, од 20.5.2021. године (“Службени гласник Републике Српске”, број 50/21), у т. 1. и 2. ријечи: “СЕ Требиње” д.о.о. Требиње замјењују се ријечима: “СЕ Требиње 1” д.о.о. Требиње.

2. Ово рјешење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 04/1-012-2-1776/21
17. јуна 2021. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Радован Вишковић, с.р.

1089

На основу члана 12. став 3. Закона о жељезницама Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 19/17, 28/17 и 100/17) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, број 115/18), министар саобраћаја и веза д о н о с и

П РА В И Л Н И К

О ПРАВИМА И ОБАВЕЗАМА ПУТНИКА У ЖЕЉЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ

Предмет Правилника
Члан 1.

Овим правилником прописују се права и обавезе путника у жељезничком саобраћају, информације које пружају оператери, издавање карата, осигурање путника и њихове пртљаге, обавезе оператора према путницима у случају кашњења, заштите и помоћ путницима са посебним потребама или смањеном покретљивошћу, одговорност оператора и путника и рјешавање жалби.

Уговор о превозу
Члан 2.

(1) Уговором о превозу оператер преузима превоз путника, а гдје је примјењиво и превоз пртљага и возила до одређеног, те испоруку пртљага и возила у мјесту одређеног.

(2) Уговор о превозу потврђује се са једном или више карата које су издате путнику.

(3) Карта је доказ о закључивању и садржају уговора о превозу.

(4) Обавезе оператора према путницима прописане овим правилником не могу се ограничити нити се од њих оператер може ослободити закључивањем уговора о превозу, али оператер може понудити уговорне услове који су за путнике повољнији од услова прописаних овим правилником.

(5) Оператери су дужни да одлуку о прекиду услуге превоза објаве на одговарајући начин прије почетка спровођења одлуке о услугама превоза.

Информације
Члан 3.

(1) Приликом склапања уговора о превозу оператер је дужан да путнику пружи сљедеће информације:

1) информације прије почетка путовања које се односе на:

- опште услове превоза који се примјењују на уговор о превозу,
- возни ред и услове за најбрже путовање,
- возни ред и услове за најниже цијене карата,
- приступ, услове приступа и расположивост опреме у возу за лица са посебним потребама или смањеном покретљивошћу,
- приступ и услове приступа за бицикле,
- расположивост сједала у вагонима за пушаче и непушаче,
- активности које би могле узроковати сметње или кашњење услуге превоза,
- расположивост услуга у возу,
- поступак за поврат изгубљене пртљаге,
- поступак за подношење жалби;

2) информације током путовања које се односе на:

- услуге у возу,
- сљедећу станицу,
- кашњења,
- главне везе,
- питања заштите и безбједности.

(2) Оператер је обавезан да буде осигуран у складу са прописима којима је уређена област осигурања у саобраћају.

Карта
Члан 4.

(1) У општим условима о превозу одређују се форма и садржај карте, пртљага, као и слова којим се карта штампа.

(2) На карти се обавезно исписује сљедеће:

- оператер,
- изјава да се превоз врши у складу са овим правилником и Правилима CIV,

3) свака друга изјава која је потребна као доказ о закључивању и садржају уговора о превозу и која омогућује путнику да се позове на права која произилазе из тог уговора.

(3) Након пријема карте путник је дужан да утврди да ли је карта сачињена у складу са условима прописаним у ставу 2. овог члана.

(4) Карта се може пренијети на неко друго лице ако није издата на путничко име и ако путовање још није започело.

(5) Карта се може издати и у форми електронски регистрованих података.

Продаја карата
Члан 5.

(1) Оператери продају карте путницима путем најмање једног од сљедећих продајних мјеста:

- шалтера за продају карата или продајних аутомата,

- 2) телефонски или путем интернета,
- 3) у возовима.

(2) Оператери нуде могућност набавке карата у возу, осим у случају када је то ограничено или није дозвољено из разлога повезаних са безбједношћу, злоупотребом, ако је за воз неопходна резервација или из комерцијалних разлога.

(3) Када на полазној станици не постоји шалтер или продајни аутомат, путници морају бити обавијештени о могућности и начину куповине карата телефонски, путем интернета или у возу, као и о најближој жељезничкој станици на којој постоји шалтер за продају карата или продајни аутомат.

(4) Оператери, управа станице и организатори путовања дужни су да, на одговарајући начин, информишу путнике о њиховим правима и обавезама.

(5) Оператеру или шалтеру за продају карата није дозвољено да другим оператерима откривају личне податке о појединачним резервацијама.

Цијена превоза Члан 6.

(1) Цијена превоза плаћа се унапријед, осим ако је другачије договорено између оператера и путника.

(2) Општи услови превоза утврђују услове под којима се остварује накнада за цијену превоза.

Обавеза посједовања важеће карте Члан 7.

(1) Путник је дужан да од почетка путовања посједује важећу карту и да је покаже при прегледу карата.

(2) У општим условима о превозу оператер може прописати сљедеће:

- 1) да путник ако не посједује важећу карту, осим цијене возне карте, плати и доплату,
- 2) да путник ако одбије да плати накнаду за превоз или доплату, мора да прекине путовање,
- 3) услове под којима се плаћа надокнада,
- 4) да путници који представљају опасност за безбједност путовања и других путника, те узнемирују друге путнике могу бити искључени из превоза или се може захтијевати да та лица прекину путовање и да немају право на поврат цијене карте или накнаде за пртљаг.

(3) Оператер је дужан да потврди на карти да је воз оtkазан или да је изгубљена веза.

Царинске и друге процедуре Члан 8.

Путник је дужан да поштује царинске и друге административне процедуре.

Поврат новца и преусмјеравање Члан 9.

Ако се очекује кашњење у доласку на коначно одређиште, у оквиру уговора о превозу, дуже од 60 минута, путник може да тражи:

- 1) поврат пуне цијене карте, под условима којим је карта плаћена, за дио или дијелове пута које путник није остварио и за дио или дијелове пута које је већ остварио, ако путовање више не служи сврси у смислу првобитног плана путовања путника, те према потреби повратног путовања до првог мјеста поласка првом приликом,
- 2) наставак путовања или преусмјеравање, под истим условима путовања, до коначног одређишта,
- 3) наставак путовања или преусмјеравање, под истим условима путовања, до коначног одређишта на неки каснији датум по избору путника.

Накнада за кашњење Члан 10.

(1) Без губитка права на превоз, путник може од жељезничког оператера затражити накнаду за кашњење ако дође

до кашњења између мјеста поласка и одређишта који су наведени на карти за које путник није добио поврат цијене карте, у складу с чланом 9. овог правилника.

(2) Најмање накнаде за кашњење су сљедеће:

- 1) 25% цијене карте за кашњења од 60 до 119 минута,
- 2) 50% цијене карте за кашњења од 120 минута или више.

(3) Путници који имају мјесечну карту и који наилазе на учестала кашњења и отказивања путовања током периода важности мјесечне карте могу затражити одговарајућу накнаду у складу са условима жељезничког оператера о накнадама којим су предвиђене мјере за утврђивање кашњења и за израчунавање накнаде.

(4) Накнада за кашњење израчунава се у односу на цијену коју је путник стварно платио за закасјелу услугу.

(5) Ако се уговор о превозу односи на повратно путовање, накнада за кашњење, било у поласку или у повратку, израчунава се у односу на половину цијене која је плаћена за карту, а на исти начин се цијена за закасјелу услугу, у оквиру било каквог другог облика уговора о превозу који омогућава путовање у неколико узастопних етапа, израчунава сразмјерно пуној цијени.

(6) Накнада цијене карте исплаћује се у року од мјесец дана од дана подношења захтјева за накнаду.

(7) Накнада се може исплатити у облику ваучера и/или других услуга ако су услови флексибилни (посебно у погледу периода важности карте и одређишта).

(8) На захтјев путника, накнада се исплаћује у новцу.

(9) Накнада цијене карте не умањује се за трошкове финансијских трансакција као што су таксе, трошкови телефонирања или поштарина.

(10) Оператери могу увести најнижи праг испод којег се накнаде не исплаћују.

(11) Путник нема никакво право на накнаду ако је о кашњењу био обавијештен прије него што је купио карту или ако је кашњење, чији је узрок наставак пута употребом друге услуге или преусмјеравање, мање од 60 минута.

Помоћ у случају кашњења превоза Члан 11.

(1) У случају кашњења у доласку или одласку, оператер или станица дужни су да информишу путнике о ситуацији и о процијењеном времену одласка и процијењеном времену доласка, чим им те информације буду на располагању.

(2) У случају кашњења из става 1. овог члана, које је дуже од 60 минута, путницима се бесплатно нуди сљедеће:

- 1) храна и пиће, примјерено дужини чекања, ако су на располагању на станици или у возу,
- 2) хотелски смјештај и превоз од станице до мјеста смјештаја, у случајевима кад је потребан боравак током једне или више ноћи или кад је потребан додатни боравак, ако и када је то могуће,

3) ако је воз блокиран на колосијеку, превоз од воза до станице, до алтернативног полазишта или до крајњег одређишта, ако и када је то могуће.

(3) Ако се услуга превоза не може наставити, оператери су дужни да, у најкраћем могућем року, организују за путнике алтернативне превозне услуге.

(4) На захтјев путника, оператер на карти потврђује да је при пружању услуге дошло до кашњења, усљед чега је дошло до пропуштања везе, или да је услуга била отказана.

(5) У случајевима из ст. 1, 2, 3. и 4. овог члана, оператер је дужан да посебно води рачуна о потребама лица са посебним потребама или смањеном покретљивошћу, као и лицима у њиховој пратњи.

Правила за лица са посебним потребама или смањеном покретљивошћу Члан 12.

(1) Оператери и управа станице дужни су да донесу правила којим се омогућава доступан превоз, без дискри-

минације, лицима са посебним потребама или смањеном покретљивошћу.

(2) Лицима са посебним потребама или смањеном покретљивошћу се за резервације и карте не зарачунавају додатни трошкови.

(3) Оператер, продавач карата или организатор путовања не смије одбити резервацију или издавање карте лицу са посебним потребама или смањеном покретљивошћу, те не смију захтијевати да такво лице прати неко друго лице, осим у случају када је то нужно потребно како би се испунила правила из става 1. овог члана.

Обавеза давања информација о услугама лицима са посебним потребама или смањеном покретљивошћу
Члан 13.

(1) Оператер, продавач карата или организатор путовања дужни су да, на захтјев, лицима са посебним потребама или смањеном покретљивошћу дају информације о доступности услуга и условима приступа жељезничким возилима и опреми у возу.

(2) Када оператер, продавач карата и/или организатор путовања користе одступање прописано у члану 12. став 1. овог правилника, дужни су да, у писаном облику, обавијесте лица са посебним потребама или смањеном покретљивошћу о разлозима за такво поступање у року од пет радних дана од дана одбијања резервације или одбијања издавања карте или захтијевања пратње за такво лице.

Обезбјеђивање доступног путовања возом за лица са посебним потребама или смањеном покретљивошћу
Члан 14.

(1) Оператери и станице, у складу с TSI за лица са посебним потребама или смањеном покретљивошћу, обезбјеђују да су станице, перони, жељезничка возила и друга опрема доступни тим лицима.

(2) Ако нема пратећег особља у возу или особља на станици, оператери и управљач инфраструктуром улажу све напоре да лицима са посебним потребама или смањеном покретљивошћу омогуће доступност путовања возом.

Пружање помоћи лицима са посебним потребама или смањеном покретљивошћу
Члан 15.

(1) На одласку, проласку или доласку лица са посебним потребама или смањеном покретљивошћу на станицу са особљем, управљач инфраструктуре обезбјеђује бесплатну помоћ на начин да се такво лице може укрцати у воз на одласку или искрцати из воза при доласку, за коју возњу је то лице купило карту, не доводећи у питање правила из члана 12. став 1. овог правилника.

(2) На станицама без особља оператери и управа станице обезбјеђују да се у складу са правилима из члана 12. став 1. овог правилника приказују информације о најближим станицама са особљем и расположивој помоћи за лица са посебним потребама или смањеном покретљивошћу.

(3) Оператери су дужни да лицима са посебним потребама или смањеном покретљивошћу пружају бесплатну помоћ у возу и током уласка у воз и изласка из воза.

(4) Помоћ у возу састоји се од настојања да се лицима са посебним потребама или смањеном покретљивошћу понуди помоћ, како би се том лицу којем је онемогућен независан и безбједан приступ услугама у возу омогућио приступ тим услугама, као и другим путницима.

Услови под којим се пружа помоћ лицима са посебним потребама или смањеном покретљивошћу
Члан 16.

Оператери, управа станице, продавачи карата и организатори путовања обавезни су да сарађују да би обезбједили помоћ лицима са посебним потребама или смањеном покретљивошћу, у складу са сљедећим условима:

1) да се оператер, управа станице, продавач карата или организатор путовања код којег је карта купљена обавијести о потреби за таквом врстом помоћи најмање 48 часова прије

него што је таква помоћ потребна, а ако карта омогућава више путовања, једно обавјештење је довољно ако су дате одговарајуће информације о распореду сљедећих путовања,

2) оператери, управа станице, продавачи карата и организатори путовања предузимају све мјере потребне за пријем обавјештења,

3) ако се не достави обавјештење у складу са тачком 1) овог става, оператер и управа станице предузимају све потребне активности да обезбједе помоћ на начин да лице са посебним потребама или смањеном покретљивошћу може путовати,

4) не доводећи у питање надлежности других органа у погледу подручја смјештених изван простора станице, управа станице или било које друго овлашћено лице одређују мјеста унутар и изван станице на којима лица са посебним потребама или смањеном покретљивошћу могу обавјештавати о свом доласку на станицу и, према потреби, затражити помоћ,

5) помоћ се пружа под условом да је лице са посебним потребама или смањеном покретљивошћу присутно на одређеном мјесту у вријеме које одреди оператер или управа станице који пружају такву помоћ, водећи рачуна да договорено вријеме не смије бити дуже од 60 минута прије објављеног времена поласка или времена када је од свих путника затражено да се пријаве, а ако није одређено вријеме када лице са посебним потребама или смањеном покретљивошћу мора бити присутно, најмање 30 минута прије објављеног времена поласка или времена када је од свих путника затражено да се пријаве.

Накнада у случају губитка или оштећења опреме коју користе лица са посебним потребама или смањеном покретљивошћу
Члан 17.

Ако је оператер одговоран за потпуни или дјелимични губитак или оштећење опреме за кретање или друге посебне опреме коју употребљавају лица са посебним потребама или смањеном покретљивошћу, не примјењује се никакво финансијско ограничење одговорности.

Безбједност путника
Члан 18.

Оператери, управљачи инфраструктуре и управе станице дужни су да, у договору са органима надлежним за послове здравствене заштите и унутрашњих послова, предузимају мјере у подручјима за која су одговорни и да их прилагоде нивоу заштите неопходном за гаранцију личне безбједности путника на станицама и у возовима, те да спријече поступке који би могли нарушити ниво безбједности.

Жалбе
Члан 19.

(1) Оператери успостављају механизам рјешавања жалби у погледу права и обавеза обухваћених овим правилником, те информишу путнике о свим потребним подацима и језику на коме се могу поднијети жалбе.

(2) Путници могу подносити жалбе било којем укљученом оператеру, а прималац жалби дужан је да у року од 30 дана од дана пријема притужбе достави одговор или, у оправданим случајевима, обавјештава путника до којег датума, али не дуже од 90 дана од дана подношења жалбе, може очекивати одговор.

(3) У годишњем извјештају оператери објављују број и врсте примљених жалби, обрађене жалбе, вријеме одговора и евентуалне мјере за побољшање стања.

Стандард квалитета услуге
Члан 20.

(1) Оператери дефинишу стандарде квалитета услуге и спровode систем управљања квалитетом како би одржали квалитет услуге.

(2) Стандарди квалитета услуге обухватају најмање сљедеће елементе:

1) информације и карте,

2) тачност услуга и општа начела рјешавања сметњи при пружању услуга,

3) отказивање услуга,

4) чистоћу железничких возила и станица (квалитет ваздуха у вагонима, хигијена санитарних просторија итд.),

5) испитивање задовољства странака,

6) поступање са жалбама, повратом трошкова и накнадама ради неиспуњавања стандарда квалитета услуге,

7) помоћ која се пружа лицима са посебним потребама или смањеном покретљивошћу.

(3) Оператери су дужни да сваке године, заједно са својим годишњим извјештајем, објављују извјештај о квалитету услуге.

(4) Извјештај о квалитету услуге објављује се на интернет страницама оператора.

Превоз ручног пртљага, животиња, бицикала и возила

Члан 21.

(1) Путник може са собом понијети ручну пртљагу, као и живе животиње, ако је то предвиђено општим условима превоза и ако та пртљага или животиње не сметају или не узнемиравају остале путнике.

(2) Путник је лично одговоран за надзор своје ручне пртљаге и животиња које води са собом.

(3) Оператер може допустити путнику уношење бицикла у воз, према потреби уз накнаду ако се њиме лако рукује, ако не смета другим лицима и ако железничка возила то омогућавају.

(4) Путник може отпремити предмете или животиње као предату пртљагу, у складу са општим условима превоза.

(5) Оператер може допустити превоз возила приликом превоза путника, у складу са општим условима превоза.

(6) Превоз опасних материја као приручна пртљага, као предата пртљага у возилима или на њима, врши се у складу са одредбама РИД-а.

Провјера поштовања услова за превоз и садржај пртљага

Члан 22.

(1) Кад постоји сумња у погледу поштовања услова за превоз, оператер има право провјерити да ли предмети (ручна пртљага, предата пртљага, возила, укључујући и њихов терет) и животиње задовољавају услове превоза, осим ако је таква провјера у супротности са прописима.

(2) Провјери из става 1. овог члана обавезно присуствује путник, а у супротном, провјера се врши уз присуство два свједока.

(3) Ако се утврди да услови за превоз пртљага нису испоштовани, оператер поступа у складу са општим условима превоза.

Обавеза путника да поштује царинске и друге

формалности

Члан 23.

(1) Путник је дужан да поштује царинске или друге формалности у погледу приручне пртљаге, предате пртљаге, возила (укључујући и њихов терет) или животиње, као и да присуствује прегледу тих предмета, осим ако није другачије прописано.

(2) Путник је лично одговоран за надзор своје ручне пртљаге и животиња које води са собом.

Пртљажница

Члан 24.

(1) Уговорне обавезе које се тичу отпреме предатог пртљага утврђују се у пртљажници која се издаје путнику.

(2) Ако нема доказа о супротном, претпоставља се да је предата пртљага, кад је преузима оператер, у добром стању и да број и количина предмета пртљаге одговара ставкама у потврди о предатом пртљагу.

Садржај пртљажнице

Члан 25.

(1) Изглед и садржај пртљажнице, као и језик и слова којим је штампана и испуњена утврђују се у општим условима превоза.

(2) На пртљажници се уписује сљедеће:

1) назив оператора,

2) изјава да се превоз врши у складу са овим правилником и Правилима CIV,

3) свака друга изјава која доказује да постоји уговорна обавеза о отпреми предате пртљаге, која омогућаје путнику да се позове на своја права која произилазе из уговора о превозу.

(3) Путник је дужан да провјери да ли је пртљажница исправно попуњена.

Начин отпреме пртљага

Члан 26.

(1) Пртљак се предаје само уз предочење важеће возне карте која вриједи до одредишта пртљага.

(2) Оператер може отпремити предати пртљак другим возом, другим обликом превоза или другим правцем од оног који користи путник.

Накнада за превоз пртљага и означавање пртљага

Члан 27.

(1) Накнада за превоз пртљага плаћа се приликом предаје уколико није другачије договорено између путника и оператора.

(2) Путник мора означити сваки предмет пријављене пртљаге на видном мјесту, са читљивим подацима који се односе на име, презиме, адресу и одредиште.

Право располагања предатим пртљагом

Члан 28.

(1) Ако околности дозвољавају и ако то није у супротности с царинским или другим административним захтјевима, путник може затражити да му се пртљак врати на мјесто предаје, уз предочење пртљажнице, те ако је то предвиђено општим условима о превозу, уз предочење карте.

(2) Општи услови о превозу могу садржавати и друге прописе у погледу права располагања предатим пртљагом, посебно промјене у погледу одредишта и могућих финансијских посљедица које путник треба да сноси.

Издавање пртљага

Члан 29.

(1) Предата пртљага испоручује се након предаје пртљажнице и, ако је примјењиво, након плаћања износа који се процијени за пошилику.

(2) Оператер има право, али није обавезан, провјерити има ли носилац пртљажнице право да подигне пошилику.

(3) Сматра се да је роба испоручена носиоцу пртљажнице ако је:

1) уручена царинским или пореским службеницима у њиховим просторијама или складишту, кад не подлијеже контроли оператора,

2) ако су живе животиње предате трећој страни.

(4) Носилац пртљажнице може затражити испоруку пртљаге у мјесту одредишта након истека договореног времена, те кад је примјењиво, времена потребног за поступак царинских и других административних власти.

(5) Ако не преда пртљажницу, оператер је обавезан да испоручи пртљак само лицу које може доказати своје право на пртљак.

(6) Пртљак се испоручује у мјесту одредишта на које је предат.

(7) Носилац пртљажнице чији пртљак није испоручен може затражити да се потврди датум и вријеме кад је затражио испоруку.

(8) Носилац пртљажнице или овлашћено лице може одбити да прихвати пртљак ако оператер не удовољи захтјеву

да се обави преглед предатог пртљага, како би се утврдила евентуална штета.

Превоз возила Члан 30.

(1) Уговорне обавезе које се односе на превоз возила утврђују се у потврди о превозу која се издаје путнику, а потврда се може укључити у карту путника.

(2) Одредбе које се односе на превоз возила, изглед и садржај потврде о превозу, као и језик и слова која се штампају на потврди утврђују се у општим условима о превозу.

(3) На потврди о превозу обавезно се уписује следеће:

1) назив оператера,

2) изјава да се превоз одвија у складу са овим правилником и Правилима CIV,

3) свака друга изјава потребна да се докаже да постоје уговорне обавезе које се односе на превоз возила и које омогућују путнику да се позове на своја права која произилазе из уговора о превозу.

(4) Након пријема потврде о превозу, путник је дужан да провјери да је потврда исправно попуњена.

Сходна примјена Члан 31.

Одредбе овог правилника које се односе на превоз пртљага примјењују се и на превоз возила.

Аванс у случају смрти или тјелесне повреде путника Члан 32.

(1) У случају смрти или тјелесне повреде путника, оператер је дужан да, без одлагања, а најкасније 15 дана након утврђивања идентитета лица које има право на накнаду, исплати аванс који је потребан за испуњење тренутних економских потреба, а пропорционално претрпљеној штети.

(2) Висина аванса из става 1. овог члана утврђује се у складу са прописима о обавезном осигурању у саобраћају.

(3) Авансна исплата не представља признавање одговорности и може бити покривена каснијим износима исплаћеним на основу одредаба овог правилника, али је неповратна, осим ако је штетни догађај проузрокован немаром или кривицом путника или ако лице које је примило предујам није лице које има право на накнаду.

Негирање одговорности Члан 33.

Оператер је дужан да помогне путнику који захтијева накнаду штете од трећих лица, чак и у случају када тај оператер негира сваку одговорност за штету коју је путник претрпио.

Одговорност у случају смрти или тјелесне повреде Члан 34.

(1) Оператер је одговоран за губитак или штету која настане због смрти, тјелесне или неке друге повреде путника, а која је проузрокована штетним догађајем у превозу и која се догодила док је путник био у жељезничком возилу, улазио или излазио из возила, без обзира на то која се жељезничка инфраструктура користи.

(2) Оператер се ослобађа одговорности ако је:

1) штетни догађај изазван околностима које нису у вези са жељезничким саобраћајем, које оператер није могао избјећи и чије посљедице није могао спријечити, иако је предузео потребне мјере,

2) за штетни догађај крив путник,

3) смрт, тјелесна или друга повреда настала као посљедица понашања трећег лица и које оператер, иако је предузео потребне мјере, није могао избјећи или спријечити, при чему се трећим лицем не сматра други оператер који користи исту жељезничку инфраструктуру.

(3) Ако је штетни догађај посљедица понашања трећег лица, те ако упрок овој чињеници оператер није у потпуности ослободен одговорности на начин прописан у ставу 2. тачка 3) овог члана, сматра се одговорним до границе

утврђене овим правилником, али без утицаја на право потраживања оператера у односу на треће лице.

(4) Ако превоз који се врши према само једном уговору о превозу обавља неколико узастопних оператера, оператер који је обавезан да на основу уговора о превозу обезбиди услугу превоза током које се догоди штетни догађај, одговоран је у случају смрти и повреде путника, а кад услугу превоза није вршио оператер него замјенски оператер, оба оператера солидарно одговарају.

Одштета у случају смрти Члан 35.

(1) У случају смрти путника, одштета обухвата:

1) све неопходне трошкове након смрти, посебно трошкове транспорта тијела и погребне трошкове,

2) ако смрт не наступи одмах, одштету прописану у члану 36. овог правилника.

(2) Ако су због смрти путника лица које је путник издржавао или имао обавезу да издржава лишена издржавања, ова лица морају бити обештећена.

Одштета у случају тјелесне или друге повреде путника Члан 36.

У случају тјелесне или неке друге повреде путника, одштета обухвата:

1) све неопходне трошкове, посебно лијечења и превоза,

2) накнаду за финансијски губитак због потпуне или дјелимичне радне неспособности или због повећаних потреба.

Одштета за друге повреде Члан 37.

У складу са прописима који уређују област облигационих односа и обавезног осигурања у саобраћају, утврђује се да ли оператер мора да исплати и у којем износу одштету за тјелесне и друге повреде које нису наведене у чл. 35. и 36. овог правилника.

Облик и износ одштете у случају смрти или тјелесне повреде Члан 38.

(1) За одштету из члана 35. став 2. и члана 36. тачка 2) овог правилника додјељује се паушалан износ, али ако то затраже лица из члана 35. став 2. овог правилника, одштета може да се исплаћује и у ратама.

(2) Горња граница одштете по путнику утврђује се у складу са Уговором о извршењу сукцесивне услуге обавезног осигурања путника у жељезничком саобраћају (у даљем тексту: Уговор о обавезном осигурању), који се закључује сваке године.

Други облици превоза Члан 39.

(1) Одредбе о одговорности оператера у случају смрти или тјелесне повреде путника не примјењују се на губитак или штету која настане у току превоза који, у складу са уговором о превозу, није превоз жељезницом.

(2) Када се жељезничка возила превозе трајектом, одредбе које се односе на одговорност у случају смрти или тјелесне повреде путника примјењују се и на губитак или штету наведену у члану 34. став 1. и члану 42. став 1. овог правилника као посљедицу активности жељезнице која је настала док је путник у возилу, док улази или излази из возила.

(3) Кад је због ванредних околности привремено обустављен жељезнички саобраћај и путници се превозе другим облицима превоза, оператер је одговоран у складу са одредбама овог правилника.

Одговорност оператера у случају отказивања, кашњења или изгубљене везе Члан 40.

(1) Оператер је одговоран за губитак или штету која је проузрокована путнику отказивањем, кашњењем или изгу-

бљеном везом, ако се путовање не може наставити истог дана или ако се наставак путовања истог дана не може тражити због наведених околности.

(2) Штета обухвата трошкове смјештаја, као и трошкове настале због потребе обавјештавања лица које чекају путнике.

Ослобађање од одговорности у случају отказивања, кашњења или изгубљене везе
Члан 41.

Оператер се ослобађа одговорности за отказивање, кашњење или губљење везе ако су наведени догађаји проузроковани на сљедећи начин:

1) околностима које нису повезане се жељезничким саобраћајем и које оператер, и поред предузетих мјера, није могао избјећи и спријечити посљедице,

2) ако су проузроковани од путника,

3) ако су настали дјеловањем трећег лица које оператер, и поред предузетих мјера, није могао избјећи и чије посљедице није могао спријечити.

Одговорност за губитак или штету пртљага
Члан 42.

(1) У случају усмрћења или тјелесне озљеде путника, оператер је одговоран за губитак или штету предмета које је путник имао на себи или код себе као приручни пртљаг, као и животињу коју је повео са собом.

(2) У свим другим случајевима који нису наведени у ставу 1. овог члана оператер није одговоран за укупан или дјелимичан губитак, односно штету приручне пртљаге и животиња из члана 21. став 2. овог правилника, осим ако је губитак или штета изазвана кривицом оператера.

Искључивање одговорности
Члан 43.

Оператер није одговоран путнику за губитак или штету насталу због тога што се путник не придржава формалности предвиђених царинским или другим прописима.

Одговорност за пртљаг
Члан 44.

(1) Оператер је одговоран за губитак или штету насталу због потпуног или дјелимичног губитка или штете предатог пртљага у периоду од када је оператер преузео пртљаг до времена испоруке, као и због кашњења испоруке.

(2) Оператер се ослобађа одговорности из става 1. овог члана ако је губитак или штета изазвана погрешним упутствима путника или околностима које оператер није могао избјећи и чије посљедице није могао спријечити.

(3) Оператер се ослобађа одговорности и ако је губитак или штета настала због недостатка или неадекватне амбалаже пртљага, посебне природе пртљага и ако пошљику чине предмети који нису прихватљиви за превоз.

(4) Оператер је дужан да докаже да је губитак, штета или кашњење са испоруком изазвано једним од узрока наведених у ст. 2. и 3. овог члана.

Узастопни оператери
Члан 45.

Ако превоз који се обавља према једном уговору обавља неколико узастопних оператера, сваки наредни оператер, преузимањем пртљага са пртљажницом или возила са потврдом о превозу, постаје уговорна страна уговора о превозу, у односу на отпрему пртљаге или превоз возила, на начин одређен условима из пртљажнице или потврде о превозу и преузима обавезе које из тога произлазе, те је у том случају сваки оператер одговоран за превоз током читавог пута до испоруке.

Замјенски оператер
Члан 46.

(1) Кад оператер повјери превоз, потпуно или дјелимично, замјенском оператеру, било да то чини на основу

уговора о превозу или без уговора, оператер остаје одговоран током читавог превоза.

(2) Све одредбе овог правилника и Правила CIV које се односе на одговорност оператера примјењују се и за одговорност замјенског оператера за превоз који он обавља.

(3) Сваки посебан уговор према којем оператер преузима обавезе неће имати значаја у погледу замјенског оператера који их није изричито и у писаном облику прихватио, а без обзира на то да ли је замјенски оператер прихватио уговор или не, оператер остаје везан тим обавезама или одрицањем од права која произлазе из тог посебног уговора.

(4) У случају када су оператер и замјенски оператер одговорни и до мјере у којој су одговорни, њихова је одговорност солидарна.

(5) Укупан износ одштете коју плаћа оператер и замјенски оператер, као и друга лица чије услуге они користе у обављању превоза, не може прелазити износ предвиђене овим правилником и Правилима CIV.

Губитак пртљага
Члан 47.

(1) Лице може, без давања даљих доказа, сматрати један предмет пртљага изгубљеним ако му се не испоручи или не стави на располагање у року 14 дана од дана кад је затражио испоруку.

(2) Ако се предмет за који се сматрало да је изгубљен врати у року од једне године након захтјева за његовом испоруком, оператер је дужан да одмах обавијести лице које полаже право на тај предмет, ако је његова адреса позната или утврђена.

(3) Лице које има право може у року од 30 дана након пријема обавјештења из става 2. овог члана затражити да му се испоручи предмет пртљага, те у том случају плаћа трошкове за превоз предмета од мјеста депоновања до мјеста гдје је извршена испорука и, кад је примјењиво, враћа умањену одштету за све трошкове који су ту укључени, при чему задржава право да затражи одштету за кашњење испоруке.

(4) Ако нађени предмет пртљаге нико не затражи у року из става 3. овог члана или ако се предмет нађе након више од једне године након захтјева за испоруком, оператер може њиме располагати у складу са прописима који се примјењују у мјесту гдје се налази предмет пртљага.

Одштета у случају потпуног или дјелимичног губитка пртљага
Члан 48.

(1) У случају потпуног или дјелимичног губитка предате пртљаге, оператер је обавезан да плати износ одштете која је утврђена у Уговору о обавезном осигурању и општим условима о превозу.

(2) Начин одштете по килограму који недостаје или комаду пртљага одређен је општим условима о превозу.

(3) Оператер је дужан да надокнади цијену превоза пртљага, као и остале износе у вези са превозом изгубљеног комада пртљага, као и већ плаћене царине и трошарине.

Одштета у случају штете на пртљагу
Члан 49.

(1) У случају штете на предатом пртљагу, оператер је дужан да плати одштету која је једнака губитку вриједности пртљага, изузевши све друге штете.

(2) Ако је пртљаг изгубио на вриједности кроз оштећење, одштета не смије прелазити износ који се плаћа у случају укупног губитка.

(3) Ако је само дио пртљага изгубио на вриједности због оштећења, одштета не смије прелазити износ који се плаћа да је тај дио изгубљен.

Одштета у случају кашњења предатог пртљага
Члан 50.

(1) У случају кашњења испоруке предатог пртљага, оператер је дужан да плати за свако раздобље од 24 часа од затражене испоруке, а највише за 14 дана, и то:

1) ако лице које има право докаже да је тиме претрпјело губитак или штету, одштету која је једнака износу губитка или штете,

2) ако лице које има право не докаже да је тиме претрпљен губитак или штета, подмирена штета се исплаћује у складу са општим условима о превозу.

(2) Начин одштете по килограму који недостаје или комаду пртљага одређен је општим условима о превозу.

(3) У случају укупног губитка пртљага, одштета предвиђена у ставу 1. овог члана не исплаћује се уз одштету предвиђену у члану 48. овог правилника, док у случају дјелимичног губитка пртљага, одштета се плаћа у погледу оног дијела пртљага који није изгубљен.

(4) У случају штете на пртљагу која није резултат касњеле испоруке, одштета предвиђена у ставу 1. овог члана исплаћује се, гдје је примјениво, уз одштету предвиђену у члану 49. овог правилника.

(5) Одштета из става 1. овог члана, заједно са одштетом из чл. 48. и 49. овог правилника, не смије прелазити одштету која би се платила у случају потпуног губитка пртљага.

Одштета у случају кашњења у утовару или испоруци возила
Члан 51.

(1) У случају кашњења у утовару или у испоруци возила због разлога који се приписују оператеру, оператер је дужан да ако лице које има право докаже да је тиме претрпјело губитак или штету, плати одштету која не прелази износ цијене превоза.

(2) Ако у случају кашњења у утовару због разлога који се приписују оператеру, лице које има право одлучи да не настави са уговором о превозу, цијена превоза се враћа, а осим тога, ако лице које има право докаже да је због кашњења претрпљен губитак или штета, може затражити одштету која не прелази цијену превоза.

Одштета у случају потпуног или дјелимичног губитка возила
Члан 52.

(1) У случају потпуног или дјелимичног губитка возила, одштета која се плаћа лицу које има право за доказани губитак или штету обрачунава се на основу уобичајене вриједности возила и у складу са Уговором о обавезном осигурању.

(2) Пуна или празна приколица сматра се одвојеним возилом.

Одговорност за друге предмете
Члан 53.

У погледу предмета остављених у возилу или причвршћених на возило, оператер је одговоран само за губитак или штету изазвану његовом кривицом, а укупни износ одштете не смије прелазити износ утврђен у Уговору о обавезном осигурању.

Члан 54.

Одредбе овог правилника у вези са одговорношћу за пртљаг примјењују се и на возила.

Конверзија и камате
Члан 55.

(1) У случају гдје обрачун одштетног износа захтијева конверзију износа изражених у иностраној валути, конверзија се обавља према курсу важећем на дан и у мјесту плаћања одштете.

(2) Лице које има право може тражити камате на одштетни износ, обрачунате по стопи од 5% годишње, од дана доношења захтјева за одштету или ако није постављен захтјев, од дана када је покренут поступак за плаћање одштете, а у случају одштете због смрти или тјелесне повреде, камате се обрачунавају од дана кад су се ти догађаји десили.

(3) У случају пртљага, камате на одштетни износ плаћају се у складу са прописима који уређују ову област.

(4) У случају пртљага, ако лице које има право не преда оператеру у разумном року пратећу документацију потребну за рјешавање захтјева, неће се обрачунавати камате између истека датог рока и стварне предаје те документације.

Одговорност оператера за особље и лица чије услуге користи
Члан 56.

(1) Оператер је одговоран за своје особље и друга лица чије услуге користи у обављању превоза кад то особље или друга лица дјелују у оквиру својих дужности.

(2) Под другим лицима из става 1. овог члана подразумијева се управљач жељезничке инфраструктуре на којој се врши превоз.

Одговорност путника
Члан 57.

Путник је одговоран оператеру за сваки губитак или штету која је резултат неиспуњења обавеза утврђених у чл. 8. и 23. и члану 27. став 2. овог правилника, посебним одредбама за превоз возила садржаним у општим условима о превозу и РИД-у, као и губитком или штетом коју изазову предмети и животиње које има са собом, осим ако не докаже да су губитак или штета изазвани околностима које није могао спријечити или чије посљедице није могао избјећи, упркос понашању савјесног путника.

Утврђивање губитка или штете пртљага
Члан 58.

(1) Кад оператер открије или претпостави дјелимичан губитак или штету предмета које превози и за које је одговоран (пртљаг, возила), односно кад то утврди лице које има право, оператер је дужан да одмах и, ако је могуће у присуству лица које има право, састави извјештај о губитку или штети, стању предмета и, ако је могуће, обиму штете или губитка, узроку и времену кад се догодила.

(2) Копија извјештаја се, бесплатно, даје лицу које има право.

(3) Ако лице које има право не прихвати чињенице изнесене у извјештају, може затражити да се стање пртљага или возила, као и узрок и износ губитка, односно штете утврди од стране стручњака којег именују или уговорне странке уговора о превозу или суд.

(4) Поступак се спроводи према законима и прописима државе у којој се обавља утврђивање.

Потраживање у случају смрти или тјелесне повреде
Члан 59.

(1) Захтјев за потраживања која се односе на одговорност оператера у случају смрти или тјелесне повреде путника предају се у писаном облику оператеру против којег се покрене поступак.

(2) У случају превоза према једном уговору, а који обавља неколико узастопних оператера, потраживања се могу поднијети против првог или посљедњег оператера, као и против оператера који има сједиште или пословницу, односно агенцију која је закључила уговор о превозу у држави гдје путник има пребивалиште или боравиште.

(3) Остала потраживања која се односе на уговор о превозу предају се у писаном облику оператеру наведеном у члану 60. ст. 2. и 3. овог правилника.

(4) Документи који се прилажу уз захтјев морају бити у оригиналу или овјереној копији, а након рјешавања по захтјеву, оператер може затражити предају карте, пртљажнице и потврде о превозу.

Оператери против којих се може покренути поступак
Члан 60.

(1) Поступак за утврђивање одговорности оператера у случају смрти или тјелесне повреде путника може се покренути само против оператера који је одговоран у складу са чланом 34. став 4. овог правилника.

(2) У складу са ставом 4. овог члана, а на основу уговора о превозу, путник може покренути поступак против првог оператера, последњег или оператера који је обављао дио превоза на којем се десио штетни догађај због којег се поступак покреће.

(3) Кад превоз обавља неколико узастопних оператера, оператер који испоручује пртљаг или возило мора бити, уз његов пристанак, уписан на пртљажници или потврди о превозу, а поступак се може покренути против њега на начин прописан у ставу 2. овог члана, чак и ако није примио пртљагу или возило.

(4) Поступак за поврат износа плаћеног на основу уговора о превозу може се покренути против оператера који је примио тај износ или против оператера у чије име је новац примљен.

(5) Поступак може бити покренут против оператера који није наведен у ст. 2. и 4. овог члана када је покренут као противужба или у случају изузећа у поступку који се односи на главни захтјев на основу истог уговора о превозу.

(6) У мјери у којој се овај правилник примјењује на замјенског оператера, поступак може бити покренут и против њега.

(7) Ако лице које покреће поступак има избор између неколико оператера, његово право избора престаје чим је покренуто поступак против једног од њих, а то вриједи и ако има избор између једног или више оператера и замјенског оператера.

Гашење права на покретање поступка у случају смрти или тјелесне повреде

Члан 61.

(1) Право на покретање поступка за утврђивање одговорности оператера у случају смрти или повреде путника престаје ако лице које има право не поднесе једном од оператера наведеним у члану 59. ст. 1. и 2. овог правилника обавјештење о штетном догађају у року од годину дана откад је сазнао за губитак или штету.

(2) Када лице које има право усменим путем обавјештава оператера о штетном догађају из става 1. овог члана, оператер је дужан да му изда потврду о датом усменом обавјештењу.

(3) Право на покретање поступка не престаје у следећим случајевима:

1) ако у року предвиђеном у ставу 1. овог члана лице које има право поднесе захтјев,

2) ако је у року предвиђеном у ставу 1. овог члана оператер који је одговоран сазнао за штетни догађај по путника на други начин,

3) ако обавјештење о штетном догађају није дато или је дато касније због околности на које лице које има право није могло утицати,

4) ако лице које има право докаже да је штетни догађај настао кривицом оператера.

Гашење права на покретање поступка у случају дјелимичног губитка или штете или кашњења испоруке

Члан 62.

(1) Преузимањем пртљага од лица које има права престају сва права на покретање поступка против оператера која произлазе из уговора о превозу у случају дјелимичног губитка или штете или кашњења испоруке.

(2) Право на покретање поступка не престаје у следећим случајевима:

1) у случају дјелимичног губитка или штете ако:

1. је губитак или штета утврђена у складу са чланом 58. овог правилника, прије преузимања пртљага од лица које има право,

2. утврђивање које је требало спровести у складу са чланом 58. овог правилника није обављено искључиво кривицом оператера;

2) у случају губитка или штете која није очигледна и чије је постојање утврђено након преузимања пртљага од лица које има право ако:

1. затражи поступање у складу са чланом 58. овог правилника одмах након што открије губитак или штету, али најкасније три дана након преузимања пртљага,

2. докаже да се губитак или штета догодила између времена преузимања пртљага од оператера и времена испоруке;

3) у случају кашњења с испоруком, ако лице које има право у року од 21 дан затражи своја права у односу на узастопне оператере;

4) ако лице које има права докаже да је губитак или штета настала кривицом оператера.

Рок за покретање поступка на основу уговора о превозу

Члан 63.

(1) Рок за покретање поступка на основу уговора о превозу је једна година, а двије године у случају поступка за губитак или штету насталу због пропуста који је почињен намјерно, односно због немара знајући да ће наступити губитак или штета.

(2) Рок из става 1. овог члана односи се на следеће поступке:

1) за одштету за тотални губитак од 14 дана након истека рока предвиђеног у члану 29. став 4. овог правилника,

2) за одштету за дјелимични губитак, штету или кашњење испоруке од дана кад је испорука извршена,

3) у свим другим случајевима који укључују превоз путника од дана истека важности карте.

Расподјела накнаде за превоз

Члан 64.

Сваки оператер који оствари или би морао остварити накнаду за превоз дужан је да плаћа одговарајућим оператерима њихов удио те накнаде, а начин плаћања одређен је споразумом међу узастопним оператерима.

Регрес

Члан 65.

(1) Оператер који је платио одштету има право регреса од оператера који су вршили дио превоза на следећи начин:

1) искључива одговорност је на оператеру који је изазвао губитак или штету,

2) кад је штету узроковало неколико оператера, сваки оператер одговара за губитак или штету коју је он изазвао, а ако није могуће утврдити, одштета се расподјељује међу њима,

3) ако се не може доказати који је од оператера изазвао губитак или штету, одштета се расподјељује међу оператерима који су учествовали у превозу, осим оних који докажу да они нису криви за губитак или штету, те таква расподјела биће пропорционална њиховом одговарајућем удјелу и цијени превоза.

(2) У случају да један од оператера није у могућности да плати одштету, његов дио ће се расподјелити међу осталим оператерима који су вршили превоз, пропорционално њиховом учешћу у цијени превоза.

(3) Оператер који остварује право на регрес своја права остварује у поступку пред надлежним судом, ако не може постићи договор са осталим оператерима.

Споразум о начину расподјеле накнаде

Члан 66.

Оператери могу међусобно закључити споразуме о начину расподјеле накнаде за превоз и праву на регрес.

Надзор

Члан 67.

Инспекцијски надзор над примјеном одредаба овог правилника врши Републичка управа за инспекцијске послове.

Завршна одредба
Члан 68.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 13.04/340-973/21
28. маја 2021. године
Бањалука

Министар,
Недељко Ђорђевић, с.р.

1090

На основу члана 112. став 3. Закона о спорту Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 79/20) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", број 115/18), министар породице, омладине и спорта, 31. маја 2021. године, д о н о с и

П РА В И Л Н И К

О УСЛОВИМА И КРИТЕРИЈУМИМА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈЕ ОПШТИ ИНТЕРЕС У ОБЛАСТИ СПОРТА

Члан 1.

Овим правилником прописују се поступак за утврђивање услова и критеријума за финансирање реализације програма носилаца развоја спорта у којима се остварује општи интерес у области спорта, начин израде и достављања извјештаја о реализацији програма, начин и поступак одобрења програма и додјеле средстава и начин и поступак контроле и анализе реализације одобрених програма.

Члан 2.

Носиоци развоја спорта у Републици Српској (у даљем тексту: Република) су:

- 1) Република и јединице локалне самоуправе,
- 2) спортски савези Републике,
- 3) спортске организације,
- 4) спортске организације лица са инвалидитетом,
- 5) стручна удружења (судија, тренера, спортских стручњака и стручњака у спорту),
- 6) школе, високошколске установе, институције, организације које својим радом доприносе развоју спорта и спортисти појединци.

Члан 3.

Основу за планирање средстава у буџету Републике и учешће у финансирању носилаца развоја спорта чини годишњи план рада Министарства породице, омладине и спорта (у даљем тексту: Министарство) чији је саставни дио Програм развоја спорта Републике Српске са приоритетним областима финансирања (у даљем тексту: Програм) у оквиру активности дефинисаних чланом 108. Закона о спорту (у даљем тексту: Закон) и овим правилником.

Члан 4.

(1) Министарство, до 15. јула текуће године, доноси Програм за наредну буџетску годину, а Програм се ревидира у року од 60 дана од дана усвајања буџета Републике Српске.

(2) Изузетно, Програм се може ревидирати у случају ребаланса буџета у текућој буџетској години.

Члан 5.

Програм је од општег интереса за Републику и његова реализација се финансира из буџета Републике, односно Министарства.

Члан 6.

Министарство доноси Програм за наредну буџетску годину на основу утврђених приоритетних области финансирања у текућој буџетској години.

Члан 7.

(1) Министарство врши расподјелу буџетских средстава на основу финансијских захтјева носилаца развоја спорта, који се достављају најкасније до 1. јуна текуће године, у форми прописаној овим правилником.

(2) Изузетак од финансирања у предвиђеном року из става 1. овог члана јесте финансирање захтјева или активности носиоца развоја спорта који се не могу реално планирати у буџетској години из следећих разлога:

1) буџетска година се календарски не поклапа са такмичарском сезоном и носиоци развоја спорта нису у могућности да планирају у којем рангу ће се такмичити у наредној такмичарској сезони,

2) када се ради о суфинансирању изградње, реконструкције и санације спортских објеката и терена која због временских прилика, испуњавања услова за такмичење и других услова који могу умањити вриједност објекта или терена захтијева хитно дјеловање,

3) немогућности планирања организације манифестација од значаја за Републику од стране носилаца развоја спорта,

4) у случају када због недостатка средстава носиоцу развоја спорта пријети престанак рада, казна од међународних спортских организација/асоцијација, испадање из ранга такмичења и других околности које могу угрозити рад и функционисање носиоца развоја спорта.

(3) У случајевима из става 2. т. од 1) до 4) овог члана финансијски захтјеви или активности носилаца развоја спорта могу се финансирати до 31. децембра текуће године.

(4) Носиоци развоја спорта достављају најкасније 60 дана од дана уплате средстава Министарству финансијске и наративне извјештаје, са доказима о намјенском утрошку средстава на прописаним обрасцима, који се налазе у прилозима 1. и 2. овог правилника и чине његов саставни дио.

(5) Министарство врши надзор над намјенским трошењем одобрених средстава.

Члан 8.

Финансијски захтјеви носилаца развоја спорта достављају се Министарству до рока утврђеног чланом 7. став 1. овог правилника и односе се на следеће области и активности:

1) обезбјеђивање услова за припрему, учешће и остваривање врхунских спортских резултата спортиста на олимпијским играма, параолимпијским играма и другим званичним међународним спортским такмичењима,

2) активности републичких спортских савеза преко којих се остварују општи интерес у области спорта,

3) изградњу, опремање и одржавање спортских објеката који су од посебног значаја за развој спорта на подручју Републике, водећи рачуна о регионалној покривености,

4) научне скупове и истраживачко-развојне и научно-истраживачке пројекте у спорту,

5) унапређење стручног рада и стручно оспособљавање у области спорта кроз континуирану едукацију у спорту,

6) унапређење здравствене заштите спортиста,

7) унапређење рекреативног спорта, промоцију и подстицање бављења спортом свих грађана Републике, а нарочито дјече, жена, омладине, лица са инвалидитетом, спортских ветерана и запослених,

8) спречавање негативних појава у спорту, као што су допинг, насиље и недолично понашање,

9) организацију међународних и републичких спортских манифестација од посебног значаја за Републику,

10) активности на испуњавању међународних обавеза у области спорта и развој спорта у дијаспори,

11) обезбјеђивање услова за организовање и одржавање школских и студентских такмичења на територији Републике,

12) унапређење издаваштва и јавног информисања у спорту од републичког значаја,

13) обезбјеђење услова за рад школских спортских секција,

14) стварање услова и организовање спортских школа, центара и спортских кампова од посебног значаја за развој спорта у Републици,

15) стипендије за усавршавање врхунских спортиста-аматера и новчану помоћ врхунским спортистима са посебним заслугама,

16) спортска признања Републике Српске,

17) дјелатности и програми организација у области спорта чији је оснивач Република.

Члан 9.

Носиоци развоја спорта Министарству подносе своје финансијске захтјеве на следећи начин:

1) за учешће у финансирању инвестиција у изградњи, реконструкцији и санацији спортских објеката и терена, уз захтјев за финансирање, достављају се:

1. попуњен Образац 1. - Захтјев за изградњу и реконструкцију спортског објекта или терена, који се налази у Прилогу 3. овог правилника и чини његов саставни дио, или Образац 1а. - Захтјев за санацију или адаптацију спортског објекта или терена, који се налази у Прилогу 4. овог правилника и чини његов саставни дио,

2. локацијски услови,

3. одговарајући пројекат,

4. одлука надлежног органа општине, града, правног или физичког лица о висини средстава на име учешћа у реализацији изградње, реконструкције/санације објекта или терена,

5. доказ да је процедура за закључење уговора спроведена у складу са прописима којим су уређене јавне набавке и

6. финансијска оправданост;

2) за учешће у финансирању усавршавања стручних кадрова у спорту и школовање и стручно усавршавање спортиста, уз захтјев за финансирање, организатор или учесник доставља:

1. попуњен Образац 2. - Захтјев за стручно усавршавање, који се налази у Прилогу 5. овог правилника и чини његов саставни дио,

2. програм и садржај усавршавања,

3. циљ и задатак предложеног облика стручног усавршавања,

4. теме, вријеме трајања и мјесто одржавања,

5. предрачун трошкова са податком о висини учешћа - котизације учесника;

3) за учешће у финансирању екипа и спортиста Републике на међународним такмичењима, уз захтјев за финансирање, доставља се:

1. попуњен Образац 3. - Захтјев за учешће на међународним такмичењима, који се налази у Прилогу 6. овог правилника и чини његов саставни дио,

2. доказ о учешћу на међународним такмичењима, са назначеним екипама и појединцима који су остварили спортске резултате и стекли право учешћа на међународном такмичењу,

3. доказ да је спортска организација или појединац остварио спортски резултат, односно норму за учешће на међународним такмичењима;

4) за суфинансирање организације међународних такмичења у Републици организатор, уз захтјев за финансирање, доставља:

1. попуњен Образац 4. - Захтјев за организацију међународних такмичења, који се налази у Прилогу 7. овог правилника и чини његов саставни дио,

2. сагласност јединица локалне самоуправе за кандидовање код међународних асоцијација за организацију међународног такмичења,

3. сагласност јединица локалне самоуправе за учешће у финансирању организације међународног такмичења у њиховој средини,

4. сагласност надлежног спортског савеза Републике Српске,

5. пројекат реализације међународног такмичења са финансијским планом,

6. потврду да спортски објекти или терени испуњавају услове за одржавање међународних такмичења,

7. одлуку о формирању организационог одбора,

8. доказ да се међународно такмичење одржава под окриљем међународне спортске федерације/асоцијације;

5) за учешће у финансирању редовних активности и набавке спортске опреме, уз захтјев за финансирање, доставља се:

1. попуњен Образац 5. - Захтјев за редовне активности и набавку спортске опреме, који се налази у Прилогу 8. овог правилника и чини његов саставни дио,

2. спецификација трошкова;

6) за учешће у финансирању школског и универзитетског спортског такмичења, уз захтјев за финансирање, организатор доставља попуњен Образац 6. - Захтјев за финансирање школског и универзитетског спортског такмичења, који се налази у Прилогу 9. овог правилника и чини његов саставни дио;

7) за учешће у финансирању традиционалних спортских манифестација и турнира међународног и републичког карактера, уз захтјев за финансирање, организатор доставља:

1. попуњен Образац 7. - Захтјев за организацију традиционалних и међународних спортских манифестација, који се налази у Прилогу 10. овог правилника и чини његов саставни дио,

2. доказ да манифестација или турнир имају традиционални карактер,

3. програм манифестације са садржајем, трошковима, временом одржавања, циљем и учесницима,

4. сагласност Министарства за организацију манифестације међународног карактера;

8) за учешће у финансирању спортско-рекреативних манифестација, уз захтјев за финансирање, организатор доставља:

1. попуњен Образац 8 - Захтјев за организацију спортско-рекреативних манифестација, који се налази у Прилогу 11. овог правилника и чини његов саставни дио,

2. програм манифестација или такмичења са садржајем, трошковима, временом одржавања, циљем и учесницима.

Члан 10.

Изузетно од одредаба овог правилника, начини и услови подношења финансијских захтјева, као и критеријуми расподеле средстава овог правилника, примјењују се и на Олимпијски комитет БиХ и на спортске савезе на нивоу БиХ, који нису носиоци развоја спорта у Републици, када се они финансирају из средстава буџета Републике.

Члан 11.

Финансијски захтјеви носилаца развоја спорта вреднују се на основу следећих критеријума:

1) за изградњу, санацију и реконструкцију спортског објекта или терена:

1. број спортских објеката и терена у јединици локалне самоуправе,

2. број и категорија потенцијалних корисника спортског објекта или терена (или потенцијални број и врста корисника спортског објекта или терена у изградњи),

3. учешће јединице локалне самоуправе у финансирању пројекта изградње, реконструкције или санације спортских објеката или терена,

4. финансијска оправданост пројекта,

5. учешће Министарства у суфинансирању пројекта изградње, реконструкције или санације спортских објеката или терена у последње четири године у јединици локалне самоуправе,

6. важност пројекта за развој спорта,
7. намјена спортског објекта;
2) за учешће у финансирању усавршавања стручних кадрова у спорту и школовање и стручно усавршавање спортиста:

1. ниво семинара,
2. организатор стручног семинара,
3. број учесника,
4. стручни кадар ангажован на реализацији семинара,
5. традиција организације стручног семинара;

3) за учешће у финансирању спортских организација и спортиста Републике на међународним такмичењима:

1. развијеност спорта и број спортских организација,
2. категорија у коју је сврстан спорт у складу са прописом којим је уређена категоризација спортова, спортских стручњака и стручњака у спорту,
3. број екипа и појединаца у категоријама: пионира, кадета, јуниора и сениора,

4. остварени спортски резултати екипе или појединца,
5. публицитет који се постиже у Републици и на међународном нивоу,

6. ниво такмичења;

4) за суфинансирање организације међународних такмичења у Републици:

1. развијеност спорта и број спортских организација,
2. категорија у коју је спортска грана или грана спорта сврстана у складу са прописом којим је уређена категоризација спортова, спортских стручњака и стручњака у спорту,
3. број екипа/појединаца учесника такмичења,
4. публицитет који се постиже у Републици,

5. значај организације међународног такмичења за промоцију Републике на међународној спортској сцени,

6. ниво такмичења;

5) за учешће у финансирању редовних активности спортских организација и спортиста појединаца и набавке спортске опреме:

1. развијеност спорта и број спортских организација,
2. категорија у коју је сврстан спорт према Правилнику о категоризацији спортова, спортских стручњака и стручњака у спорту,
3. број екипа и појединаца у категоријама: пионира, кадета, јуниора и сениора,

4. остварени спортски резултати екипе или појединца,

5. ниво такмичења;

6) за учешће у финансирању традиционалних спортских манифестација / турнира међународног и републичког значаја:

1. развијеност спорта и број спортских организација,
2. категорија у коју је сврстан спорт прописом којим је уређена категоризација спортова, спортских стручњака и стручњака у спорту,
3. традиција спортске манифестације,
4. значај организације традиционалне манифестације / турнира међународног и републичког карактера за промоцију и развој спортских активности на територији Републике,

5. значај организације традиционалне манифестације / турнира међународног и републичког карактера за промоцију Републике на међународној спортској сцени,

6. број екипа/појединаца учесника традиционалне манифестације / турнира међународног републичког карактера.

Члан 12.

(1) Финансијске захтјеве носилаца развоја спорта разматра Комисија за процјену програма носилаца развоја спорта (у даљем тексту: Комисија).

(2) Комисију именује министар породице, омладине и спорта (у даљем тексту: министар).

(3) Комисију чине три члана, и то два члана из реда запослених у Министарству и један члан из реда спортских радника Републике који има замјеника уколико се одлучује по предметима спортске организације из које долази.

(4) Процјене и избор финансијских захтјева носилаца развоја спорта Комисија усваја једногласно.

(5) Административно-техничке послове за потребе Комисије обављају запослени у Ресору за спорт Министарства.

Члан 13.

(1) Чланови Комисије бирају предсједника Комисије.

(2) Предсједник Комисије сазива сједнице Комисије и технички обезбјеђује увид у пристигле финансијске захтјеве носилаца развоја спорта.

(3) На захтјев министра, предсједник Комисије подноси писмене и усмене извјештаје о раду, те по потреби информише јавност о раду Комисије.

Члан 14.

(1) Комисија ради и одлучује на сједницама које се одржавају најмање једном мјесечно.

(2) Комисија води записник о раду са сједница, који садржава:

1) датум и мјесто одржавања сједнице,

2) присуство чланова Комисије,

3) приједлог са назначеним износима за реализацију финансијских захтјева,

4) бодовник о вредновању финансијских захтјева.

(3) Записник обавезно потписују сви чланови Комисије и записничар.

Члан 15.

Задатак Комисије је да:

1) утврђује да ли су програми и финансијски захтјеви носилаца развоја спорта достављени на прописаним образцима, у утврђеном року и уз потребну документацију,

2) вреднује достављене програме у складу са овим правилником и прописом којим је уређена категоризација спортова, спортских стручњака и стручњака у спорту и о томе сачињава бодовник о вредновању финансијских захтјева,

3) доставља министру записнике са приједлозима износа за одобравање финансијских захтјева носилаца развоја спорта.

Члан 16.

(1) На основу приједлога износа за одобравање финансијских захтјева носилаца развоја спорта, министар доноси рјешење о финансирању.

(2) Рјешење из става 1. овог члана садржи:

1) назив корисника средстава са назначеним жиро рачуном,

2) износ одобрених средстава,

3) намјену за коју се средства издвајају,

4) рок за достављање извјештаја.

Члан 17.

Износ који је утврдила Комисија за процјену програма носилаца развоја спорта за одобравање финансијских захтјева носилаца развоја спорта може се ревидирати у случајевима:

1) ребаланса буџета у текућој години,

2) непланиране спортске активности чији је покровитељ Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада).

Члан 18.

Изузетно од чл. 6. и 7. овог правилника, начин финансирања спортских организација и спортиста појединаца за остваривање врхунских спортских резултата који су од посебног значаја за развој спорта врши се у складу са одлуком Владе путем Министарства и Министарства финансија.

7.				
8.				
9.				
10.				
УКУПНО:				

М. П.

ПОТПИС ОВЛАШЋЕНОГ ЛИЦА

Прилог:

- Копије рачуна/извода/исплатница наведених у табели.

ЛЕГЕНДА

1. Број и датум рачуна/извода – Број и датум наведен на рачуну/изводу.
2. Корисник средстава – Назив добављача, физичког лица – исплатница из благајне и др.
3. Опис утрошка средстава – Кратак опис утрошка средстава (нпр. набавка спортске опреме, услуге закупа дворане, исплата дневница и сл.).
4. Износ рачуна у КМ – Укупан износ средстава назначених на рачуну/изводу/исплатници.

Извјештај 1 – Финансијски извјештај о намјенском утрошку средстава**ПРИЛОГ 2.**МИНИСТАРСТВО ПОРОДИЦЕ,
ОМЛАДИНЕ И СПОРТА

**НАРАТИВНИ ИЗВЈЕШТАЈ
О НАМЈЕНСКОМ УТРОШКУ СРЕДСТАВА МИНИСТАРСТВА ПОРОДИЦЕ, ОМЛАДИНЕ И СПОРТА**

Назив корисника средстава Министарства: _____

Износ дозначених средстава: _____ КМ

Број Рјешења Министарства: 20.07/660- _____ / _____ од _____ . _____ 20 _____ . године

1. Назив сврхе одобрења средстава:

2. Кратак опис:

3. Вријеме одржавања:

4. Циљ:

5. Опис:

6. Ефекти:

М. П.

ПОТПИС ОВЛАШЋЕНОГ ЛИЦА

ЛЕГЕНДА

1. Назив сврхе одобрења средстава – Назив сврхе одобрења средстава (нпр. организација спортских турнира, манифестација, набавка спортске опреме, припреме спортиста и сл.).
2. Кратак опис – Кратак опис наведене сврхе одобрења средстава.
3. Вријеме одржавања – Датум или период одржавања (тачка 3. овог обрасца односи се само на организацију спортских манифестација).
4. Циљ – Кратко описати циљ предмета за који су одобрена средства (такмичење, омасовљење, промоција, награде, усавршавање и сл.).
5. Опис – Образложити важне ставке које нису обухваћене у првих пет тачака обрасца, а потребно их је истаћи (нпр. међународни/републички/локални карактер; број учесника, екипа, земаља учесника; реализација).
6. Ефекти: навести ефекте који су производ финансијске подршке, кратак опис доприноса одобрења средстава, додатне информације или обавјештења у вези са реализацијом утрошка средстава.

Извјештај 1 – Наративни извјештај о намјенском утрошку средстава

Образац 1.МИНИСТАРСТВО ПОРОДИЦЕ,
ОМЛАДИНЕ И СПОРТАЗАХТЈЕВ
ЗА ИЗГРАДЊУ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ СПОРТСКИХ ОБЈЕКТА ИЛИ ТЕРЕНАПодносилац:

Контакт особа / телефон/e-mail: _____

1. Назив објекта

2. Одлука о изградњи коју је донио надлежни орган општине – града (број одлуке, дана)

3. Технички опис
(намјена објекта, врста спортова,
број терена, сала, помоћни простор,
пословни простор и друго)

4. Предрачун трошкова изградње

5. Извори прихода:

- буџет општине – града _____
- донације – спонзорство _____
- буџет Републике Српске _____
- остали приходи _____
- укупно _____

6. Вријеме почетка и завршетка радова

7. Намјена спортског објекта

- општинска такмичења
- такмичења Републике Српске
- заједничка такмичења Босне и Херцеговине
- међународна такмичења

Прилог:

1. Захтјев према Министарству са образложењем и назначеним жиро рачуном и ЛИБ-ом
2. Локацијски услови
3. Одговарајући пројекат
4. Финансијска конструкција
5. Одлука надлежног органа општине о висини средстава у сврху учешћа у реализацији изградње објекта
6. Уговор са извођачем радова са доказом да је процедура за закључење уговора спроведена у складу са Законом о јавним набавкама БиХ
7. Финансијска оправданост

Образац 1. – Изградња и реконструкција спортских објеката или терена**Образац 1а.**МИНИСТАРСТВО ПОРОДИЦЕ,
ОМЛАДИНЕ И СПОРТАЗАХТЈЕВ
ЗА САНАЦИЈУ И АДАПТАЦИЈУ СПОРТСКИХ ОБЈЕКТА ИЛИ ТЕРЕНАПодносилац /
контакт особа

Контакт особа / телефон: _____

Назив спортског објекта 1. Технички опис реконструкције
или санације
(намјена и врста реконструкције
или санације и друго)

2. Предрачун трошкова изградње

--

3. Извори прихода:

- буџет општине – града _____
- донација/спонзорство _____
- буџет Републике Српске _____
- остали приходи _____
- укупно _____

4. Вријеме почетка и завршетка радова

--

5. Намјена спортског објекта након реконструкције:

- општинска такмичења
- такмичења Републике Српске
- заједничка такмичења Босне и Херцеговине
- међународна такмичења

Прилог:

1. Захтјев према Министарству са образложењем и назначеним жиро рачуном и ЈИБ-ом
2. Одговарајући пројекат
3. Финансијска конструкција
4. Одлука надлежног органа општине о висини средстава у сврху учешћа у реализацији реконструкције или опремање објекта
5. Уговор са извођачем радова са доказом да је процедура за закључење уговора спроведена у складу са Законом о јавним набавкама БиХ
6. Финансијска оправданост

Образац 1а. – Санација и адаптација спортских објеката или терена**ПРИЛОГ 5.****Образац 2.**

МИНИСТАРСТВО ПОРОДИЦЕ,
ОМЛАДИНЕ И СПОРТА

ЗАХТЈЕВ

ЗА УСАВРШАВАЊЕ СТРУЧНИХ КАДРОВА У СПОРТУ И ШКОЛОВАЊЕ И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ СПОРТИСТА

Подносилац: _____

Адреса: _____

Контакт телефон и e-mail: _____

Опис стручног школовања / усавршавања: _____

Вријеме почетка и завршетка стручног школовања / усавршавања: _____

Ниво стручног школовања / усавршавања:

- Локални
- Регионални
- Републички
- Државни
- Међународни

Организатор стручног школовања / усавршавања:

- Спортска организација / удружење
- Локална заједница
- Регионални спортски савез / факултет надлежан за послове спорта
- Грански спортски савез / факултет надлежан за послове спорта
- Међународна спортска федерација

Стручни кадар ангажован у току школовања/усавршавања:

- Домаћи предавач
- Међународни предавач

Укупни трошкови стручног школовања / усавршавања (КМ): _____

Тражена средства од Министарства (КМ): _____

Остали извори прихода: _____

Број жиро рачуна и ЈИБ: _____

Прилог: _____

1. Захтјев за финансирање
2. Програм и садржај усавршавања
3. Циљ и задатак предложеног облика стручног усавршавања
4. Теме, вријеме трајања и мјесто одржавања
5. Предрачун трошкова са податком о висини учешћа – котизације учесника, спортских удружења и других
6. Копија текућег рачуна подносиоца

Образац 2. – Усавршавање стручних кадрова у спорту и школовање и стручно усавршавање спортиста

ПРИЛОГ 6.

Образац 3.

МИНИСТАРСТВО ПОРОДИЦЕ,
 ОМЛАДИНЕ И СПОРТА

ЗАХТЈЕВ

УЧЕШЋЕ И ФИНАНСИРАЊЕ ЕКИПА И СПОРТИСТА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ НА МЕЂУНАРОДНИМ ТАКМИЧЕЊИМА

Подносилац: _____

Адреса: _____

Контакт телефон и e-mail: _____

Класификациони број уписа у спортски регистар и датум уписа: _____

Назив такмичења: _____

Мјесто и вријеме одржавања: _____

Ниво такмичења (број земаља учесника):

- Међународно такмичење до пет земаља учесника
- Међународно такмичење од шест до десет земаља учесника
- Балканско првенство
- Регионална лига / куп
- Медитеранске игре
- Европско првенство / куп
- Свјетско првенство / куп
- Олимпијске игре

Узрасна категорија учесника:

- Пионири
- Кадети
- Јуниори
- Млађи сениори
- Сениори

Укупни трошкови припрема и учешћа на такмичењу (КМ): _____

Тражена средства од Министарства (КМ): _____

Остали извори финансирања: _____

Ефекти наступа на међународним такмичењима: _____

Број жиро рачуна и ЈИБ организације учесника међународног такмичења: _____

Прилог: _____

1. Захтјев за финансирање
2. Доказ о учешћу на међународним такмичењима, са назначеним екипама и појединцима који су остварили спортске резултате и стекли право учешћа на међународном такмичењу
3. Доказ да је спортска организација или појединац остварио спортски резултат, односно норму за учешће на међународним такмичењима

Образац 3. – Учесће на међународним такмичењима

Образац 4.МИНИСТАРСТВО ПОРОДИЦЕ,
ОМЛАДИНЕ И СПОРТАЗАХТЈЕВ
ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ МЕЂУНАРОДНИХ ТАКМИЧЕЊА

Подносилац: _____

Адреса: _____

Контакт телефон и e-mail: _____

Класификациони број уписа у спортски регистар и датум уписа:

Назив спортске манифестације / такмичења: _____

Мјесто и вријеме одржавања: _____

Ниво такмичења (број земаља учесника):

- Међународно такмичење са учешћем до пет земаља учесника
- Међународно такмичење са учешћем од шест до десет земаља учесника
- Међународно такмичење са учешћем 11 и више земаља учесника
- Балканско првенство / куп
- Регионална лига / куп
- Медитеранске игре
- Европско првенство / куп
- Свјетско првенство / куп
- Олимпијске игре

Узрасна категорија учесника:

- Пионери
- Кадети
- Јуниори
- Млађи сениори
- Сениори

Укупни трошкови припрема и учешћа на такмичењу (КМ): _____

Тражена средства од Министарства (КМ): _____

Остали извори финансирања:

_____Број жиро рачуна и ЈИБ носиоца организације такмичења:

Прилог: _____

1. Захтјев за финансирање
2. Сагласност јединица локалне самоуправе за кандидовање код међународних асоцијација за организацију међународног такмичења
3. Сагласност јединица локалне самоуправе за учешће у финансирању организације међународног такмичења у њиховој средини
4. Сагласност надлежног спортског савеза Републике Српске
5. Пројекат реализације међународног такмичења са финансијским планом
6. Потврда да спортски објекти или терени испуњавају услове за одржавање међународних такмичења
7. Одлука о формирању организационог одбора
8. Доказ да се међународно такмичење одржава под окриљем међународне спортске федерације / асоцијације

Образац 4 – Захтјев за суфинансирање организације међународних такмичења**Образац 5.**МИНИСТАРСТВО ПОРОДИЦЕ,
ОМЛАДИНЕ И СПОРТАЗАХТЈЕВ
ЗА РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ И НАБАВКУ СПОРТСКЕ ОПРЕМЕ

Подносилац: _____

Адреса: _____

Контакт телефон и e-mail: _____

Класификациони број уписа у спортски регистар и датум уписа:

Ниво такмичења (означити):

- Република Српска
- Премијер лига БиХ

- Балканско првенство
- Регионална лига / купови
- Медитеранске игре
- Европско првенство / куп
- Свјетско првенство / куп
- Олимпијске игре

Узрасна категорија:

- Пионири
- Кадети
- Јуниори
- Млађи сениори
- Сениори

Најзначајнији спортски резултат у претходној и текућој такмичарској сезони: _____

Циљ припрема, такмичења, награђивања спортиста или набавке спортске опреме: _____

Укупан буџет за реализацију редовних активности / набавку опреме (КМ): _____

Тражена средства од Министарства (КМ): _____

Остали извори финансирања (КМ): _____

Број жиро рачуна и ЈИБ носиоца организације: _____

Прилог:

1. Захтјев за финансирање
2. Спецификација трошкова

Образац 5. – Захтјев за редовне активности и набавку спортске опреме

ПРИЛОГ 9.

Образац 6.

МИНИСТАРСТВО ПОРОДИЦЕ,
ОМЛАДИНЕ И СПОРТА

ЗАХТЈЕВ
ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ШКОЛСКОГ И УНИВЕРЗИТЕТСКОГ СПОРТСКОГ ТАКМИЧЕЊА

Подносилац: _____

Адреса: _____

Ниво такмичења: _____

Учесници такмичења

--

Мјесто и вријеме

--

Трошкови

--

Учесници у финансирању:

- буџет општине – града
- донација/спонзорство
- буџет Републике Српске
- остали приходи

Ефекти

--

Број трезорског рачуна за посебне намјене и организациони код школе: _____
или број жиро рачуна и ЈИБ: _____

Прилог:

1. Захтјев за финансирање

Образац 6. – Захтјев за финансирање школског и универзитетског спортског такмичења

Образац 7.

МИНИСТАРСТВО ПОРОДИЦЕ,
ОМЛАДИНЕ И СПОРТА

ЗАХТЈЕВ
ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ТРАДИЦИОНАЛНИХ СПОРТСКИХ МАНИФЕСТАЦИЈА И ТУРНИРА МЕЂУНАРОДНОГ И
РЕПУБЛИЧКОГ КАРАКТЕРА

Подносилац: _____

Адреса: _____

Контакт телефон и e-mail: _____

Класификациони број уписа у спортски регистар и датум уписа: _____

Назив спортске манифестације: _____

Мјесто, вријеме почетка и завршетка манифестације или турнира: _____

Традиција спортске манифестације – година одржавања:

- од три до пет година
- од шест до девет година
- од 10 до 14 година
- од 15 до 19 година
- од 20 до 24 године
- 25 и више година

Ниво традиционалне спортске манифестације:

- традиционално такмичење са учешћем до три државе
- традиционално такмичење са учешћем од четири до шест држава
- традиционално такмичење са учешћем од седам до десет држава
- традиционално такмичење са учешћем 11 и више држава

Узрасна категорија учесника

- Пионири
- Кадети
- Јуниори
- Млађи сениори
- Сениори

Укупан буџет организације манифестације (КМ): _____

Тражена средства од Министарства (КМ): _____

Остали извори финансирања (КМ): _____

Број жиро рачуна и ЈИБ носиоца организације: _____

Прилог: _____

1. Захтјев за финансирање
2. Доказ да манифестација или турнир имају традиционални карактер
3. Програм манифестације са садржајем, трошковима, временом одржавања, циљем и учесницима
4. Сагласност министарства надлежног за послове спорта за организацију манифестације међународног карактера

Образац 7. – Захтјев за суфинансирање традиционалних спортских манифестација и турнира међународног и републичког карактера

Образац 8.

МИНИСТАРСТВО ПОРОДИЦЕ,
ОМЛАДИНЕ И СПОРТА

ЗАХТЈЕВ
ЗА ФИНАНСИРАЊЕ СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИХ МАНИФЕСТАЦИЈА

Подносилац: _____

Адреса: _____

Класификациони број уписа у спортски регистар и датум уписа: _____

Учесници: _____

Опис манифестације

Мјесто, вријеме почетка и завршетка манифестације

Трошкови

Начин финансирања:

- буџет општине – града
- донација/спонзорство
- буџет Републике Српске
- остали приходи

Ефекти организације манифестације или турнира

Број жиро рачуна и ЈИБ носиоца организације манифестације: _____

Прилог:

1. Захтјев за финансирање
 2. Програм манифестација или такмичења са садржајем, трошковима, временом одржавања, циљем и учесницима
- Образац 8. – Захтјев за финансирање спортско-рекреативних манифестација**

1091

На основу члана 76. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", број 115/18) и члана 6. Закона о вјештацима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 74/17), министар правде доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О ДОПУНИ РЈЕШЕЊА О ИМЕНОВАЊУ КОМИСИЈЕ ИЗ ОБЛАСТИ ЕКОНОМИЈЕ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПРИЈЕДЛОГА ЛИСТЕ ВЈЕШТАКА, ПОСТУПАЊЕ ПО ПРИМЈЕДБАМА ЗА РАД И ПРЕДЛАГАЊЕ МЈЕРА

1. У Рјешењу о именовању Комисије из области економије за утврђивање приједлога листе вјештака, поступање по примједбама за рад и предлагање мјера, број: 08.020/111-172/20, од 1.12.2020. године, у тачки I послјије подтачке 4. додаје се нова подтачка 5, која гласи:

"5. Сара Савановић, стручњак за област економије, члан Комисије."

2. Ово рјешење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 08.020/111-172-1/21

7. јуна 2021. године

Бањалука

Министар,

Антон Касиповић, с.р.

Републички завод за статистику

На основу члана 21. Закона о статистици Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 85/03), а у складу са вишегодишњим Статистичким програмом Републике Српске за период 2018-2021. (Одлука Народне скупштине Републике Српске, број: 02/1-021-173/18, објављена у "Службеном гласнику Републике Српске", број 21/18), Републички завод за статистику објављује

КОЕФИЦИЈЕНТ

ПОТРОШАЧКИХ ЦИЈЕНА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Мјесечни коефицијент потрошачких цијена у мају 2021. године у односу на април 2021. године је 0,002.

Број: 06.3/060.1-250/21

22. јуна 2021. године

Бањалука

В.д. директора,

Радосав Савановић, с.р.

Републички завод за статистику и издаје

САОПШТЕЊЕ

1. Просјечна мјесечна бруто плата запослених у Републици Српској исплаћена у мају 2021. године износи 1 524 КМ.

2. Просјечна мјесечна плата након опорезивања – нето плата запослених у Републици Српској исплаћена у мају 2021. године износи 981 КМ.

3. Просјечна мјесечна бруто плата запослених у Републици Српској исплаћена у периоду јануар – мај 2021. године износи 1 516 КМ.

4. Просјечна мјесечна плата након опорезивања – нето плата запослених у Републици Српској исплаћена у периоду јануар – мај 2021. године износи 976 КМ.

Број: 06.3.03/060.1-249.4/21

22. јуна 2021. године

Бањалука

В.д. директора,

Радосав Савановић, с.р.

Републички завод за статистику Републике Српске објављује

ПРОСЈЕЧНЕ

БРУТО ПЛАТЕ И ПЛАТЕ НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА – НЕТО ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ ИСПЛАЋЕНЕ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ У МАЈУ 2021. ГОДИНЕ

у КМ

	Подручја дјелатности	Бруто плата	Плата након опорезивања – нето плата
	Укупно	1 524	981
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	1 210	785
B	Вађење руда и камена	2 018	1 275
C	Прерађивачка индустрија	1 163	794
D	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	2 044	1 288
	Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	1 325	853
E			

F	Грађевинарство	1 088	703
G	Трговина на велико и на мало, поправка моторних возила и мотоцикала	1 154	749
H	Саобраћај и складиштење	1 153	748
I	Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	1 058	690
J	Информације и комуникације	2 245	1 411
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	2 422	1 515
L	Пословање некретнинама	1 291	833
M	Стручне, научне и техничке дјелатности	1 631	1 035
N	Административне и помоћне услужне дјелатности	1 212	784
O	Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	1 997	1 258
P	Образовање	1 561	990
Q	Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	1 847	1 170
R	Умјетност, забава и рекреација	1 162	753
S	Остале услужне дјелатности	1 598	1 025

Број: 06.3.03/060.1-249.4/21
22. јуна 2021. године
Бањалука

В.д. директора,
Радосав Савановић, с.р.

Комисија за хартије од вриједности Републике Српске

На основу члана 260. став 1. тачка в) Закона о тржишту хартија од вриједности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 92/06, 34/09, 30/12, 59/13, 108/13 и 4/17), а у вези са чланом 28. Закона о инвестиционим фондовима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 92/06, 82/15 и 94/19), Комисија за хартије од вриједности Републике Српске, у поступку давања дозволе за пословање Друштва за управљање инвестиционим фондовима "Strategic investment" д.о.о Бања Лука, са сједиштем у Ул. јеврејска 1, на сједници одржаној 11.6.2021. године, донијела је сљедеће:

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Друштву за управљање инвестиционим фондовима "Strategic investment" д.о.о. Бања Лука издаје се дозвола за пословање, а предмет његовог пословања је искључиво оснивање инвестиционих фондова и управљање инвестиционим фондовима.

2. Друштву за управљање инвестиционим фондовима "Strategic investment" д.о.о. Бања Лука дужно је да Комисији за хартије од вриједности Републике Српске у року од 15 (петнаест) дана од дана уписа у регистар пословних субјеката достави уговоре о раду и пријаве надлежним органима за лица запослена у Друштву.

3. Друштву за управљање инвестиционим фондовима "Strategic investment" д.о.о. Бања Лука дужно је да поднесе захтјев за издавање дозволе инвестиционом менаџеру у року од 15 (петнаест) дана од дана уписа у регистар пословних субјеката.

4. Друштву за управљање инвестиционим фондовима "Strategic investment" д.о.о. Бања Лука даје се сагласност на Одлуку о оснивању Друштва, донесену 20.4.2021. године, која је нотарски обрађена од стране нотара Милке Ђаковић из Лакташа, ОПУ 870/2021.

5. Друштву за управљање инвестиционим фондовима "Strategic investment" д.о.о. Бања Лука даје се сагласност на Статут, усвојен 20.4.2021. године, који је нотарски обрађен од стране нотара Милке Ђаковић из Лакташа, ОПУ 872/2021.

6. Друштву за управљање инвестиционим фондовима "Strategic investment" д.о.о. Бања Лука даје се сагласност на Правила пословања, број: 05-УО/2021, од 26.4.2021. године.

7. Диспозитив овог рјешења објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-УП-52-310-2/21
11. јуна 2021. године
Бања Лука

Предсједник
Комисије за хартије
од вриједности РС,
Огњен Михајловић, с.р.

Савез општина и градова Републике Српске

На основу члана 25. алинеја 1. Статута Савеза општина и градова Републике Српске, Скупштина Савеза општина и градова Републике Српске, на сједници одржаној 16. априла 2021. године, доноси сљедеће:

ОДЛУКУ

О ИЗМЈЕНАМА СТАТУТА САВЕЗА ОПШТИНА И ГРАДОВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

У Статуту Савеза општина и градова Републике Српске (број: 01-173-08/20, од 10. јула 2020. године; "Службени гласник Републике Српске", број 26/21), члан 23. ст. 1. и 2. мијењају се тако да се ријеч: "три" замјењује ријечју: "четири".

Члан 2.

У члану 25. Статута алинеја 10. мијења се тако да се ријечи: "замјеника предсједника" замјењују ријечју: "потпредсједника".

Члан 3.

У члану 27. став 2. мијења се тако да се ријечи: "замјеник предсједника" замјењују ријечју: "потпредсједник".

Члан 4.

У члану 29. став 1. мијења се тако да се ријечи: "19 чланова" замјењују ријечима: "21 члана".

У истом члану став 2. мијења се тако да се ријеч: "три" замјењује ријечју: "четири".

Члан 5.

У члану 31. став 1. алинеја 18. мијења се тако да се ријечи: "замјеника предсједника" замјењују ријечју: "потпредсједника".

Члан 6.

У члану 38. став 1. ријеч: "три" замјењује се ријечју: "четири".

Члан 7.

У члану 50. став 1. ријечи: "његов замјеник" замјењују се ријечју: "потпредсједници".

Члан 8.

Ова одлука ступа на снагу осам дана након објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Након ступања на снагу ова одлука чини саставни дио Статута Савеза општина и градова Републике Српске (број: 01-173-08/20, од 10. јула 2020. године; "Службени гласник Републике Српске", број 26/21).

Број: 01-96-04/21
16. априла 2021. године
Бијељина

Предсједавајући
Скупштине,
Младен Ђуровић, с.р.

Уставни суд Босне и Херцеговине

Уставни суд Босне и Херцеговине у Великом вијећу, у предмету број **АП 534/21**, рјешавајући апелацију **Санела Ђалића**, на основу члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) тачка б), члана 59 ст. (1), (2) и (3) и члана 62 став (1) и члана 74 Правила Уставног суда Босне и Херцеговине - пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 94/14), у саставу:

- Златко М. Кнежевић, председник,
- Мато Тадић, потпредседник,
- Мирсад Ђеман, потпредседник,
- Валерија Галић, судија,
- Миодраг Симовић, судија,
- Сеада Палаврић, судија,

на сједници одржаној 21. априла 2021. године, д о н и о ј е

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Дјелимично се усваја апелација Санела Ђалића.

Утврђује се повреда права на слободу и безбједност из члана II/3д) Устава Босне и Херцеговине и члана 5 став 3 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода у односу на Рјешење Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине број 09 0 К 027189 21 Кж 25 од 25. јануара 2021. године и Рјешење Кантоналног суда у Сарајеву број 09 0 К 027189 21 Кв 92 од 12. јануара 2021. године у вези са правом апеланта Санела Ђалића да му се суди у разумном року, или да буде пуштен на слободу до суђења.

На основу члана 62 став (1) Правила Уставног суда, налаже се Кантоналном суду у Сарајеву да, у складу са овом одлуком, предузме мјере с циљем ефикасног наставка процеса у кривичном предмету против апеланта Санела Ђалића, у складу са чланом II/3д) Устава Босне и Херцеговине и чланом 5 став 3 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Налаже се Кантоналном суду у Сарајеву да, у складу са чланом 72 став (5) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, у року од три мјесеца од дана достављања ове одлуке обавијести Уставни суд Босне и Херцеговине о предузетим мјерама с циљем извршења ове одлуке.

На основу члана 74 став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, налаже се Влади Кантона Сарајево да апеланту Санелу Ђалићу исплати износ од 450,00 КМ на име накнаде нематеријалне штете због дужине трајања притвора, и то у року од три мјесеца од достављања ове одлуке, уз обавезу да након истека овог рока плати законску затезну камату на евентуално неисплаћени износ, или дио износа накнаде одређене овом одлуком.

Одбија се као неоснована апелација Санела Ђалића поднесена против Рјешења Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине број 09 0 К 027189 21 Кж 25 од 25. јануара 2021. године и Рјешења Кантоналног суда у Сарајеву број 09 0 К 027189 21 Кв 92 од 12. јануара 2021. године у односу на право на слободу и безбједност из члана II/3д) Устава Босне и Херцеговине и члана 5 став 1 тачка ц) Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода у дијелу који се односи на постојање општег и посебног притворског разлога из члана 146 став 1 тачка ц) Закона о кривичном поступку Федерације Босне и Херцеговине.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и у "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

Образложење

I - Увод

1. Санел Ђалић (у даљем тексту: апелант) из Сарајева, којег заступа Сенад Крехо, адвокат из Сарајева, поднио је 17. фебруара 2021. године апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд) против Рјешења Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Врховни суд) број 09 0 К 027189 21 Кж 25 од 25. јануара 2021. године и Рјешења Кантоналног суда у Сарајеву (у даљем тексту: Кантонални суд) број 09 0 К 027189 21 Кв 92 од 12. јануара 2021. године.

II - Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23 Правила Уставног суда, од Врховног суда, Кантоналног суда и Кантоналног тужилаштва у Сарајеву (у даљем тексту: Тужилаштво) затражено је 4. марта 2021. године да доставе одговоре на апелацију.

3. Учесници у поступку су доставили одговоре на апелацију у периоду од 9. до 23. марта 2021. године.

III - Чињенично стање

4. Чињенице предмета које произилазе из апелантових навода и докумената предочених Уставном суду могу да се сумирају на сљедећи начин:

Уводне напомене

5. Уставни суд је Одлуком о допустивости и меритуму број АП 1482/20 од 23. јуна 2020. године одбио као неосновану апелацију коју је поднио апелант против Рјешења Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине број 09 0 К 027189 20 Кж 19 од 3. априла 2020. године и Рјешења Кантоналног суда у Сарајеву број 09 0 К 027189 20 Кв 81 од 23. марта 2020. године којим му је притвор продужен за наредна два мјесеца и који према тим рјешењима може да траје до 23. маја 2020. године или до нове одлуке суда. Апеланту је наведеним рјешењима притвор продужен због притворских разлога прописаних у члану 146 став 1 тачка ц) Закона о кривичном поступку Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ЗКП).

Оспорена рјешења

6. Рјешењем Кантоналног суда број 09 0 К 027189 21 Кв 92 од 12. јануара 2021. године оптуженим Е.Ђ. и апеланту, против којих је у току кривични поступак због кривичних дјела организовани криминал из члана 342 став 3 и став 2 у вези са ставом 1 Кривичног закона Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: КЗФБиХ) у вези са кривичним дјелима кривотворење исправе из члана 373 став 2 у вези са ставом 1 КЗФБиХ и недозвољено коришћење личних података из члана 193 КЗФБиХ, злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 383 став 3 у вези са ставом 1 КЗФБиХ и прање новца из члана 272 став 2 у вези са ставом 1 КЗФБиХ, одлучујући у поступку редовне контроле оправданости мјере притвора, продужен је притвор за наредна два мјесеца који према наведеном рјешењу може да траје до 12. марта 2021. године или до нове одлуке суда. Апеланту је притвор продужен због притворских разлога прописаних у члану 146 став 1 тачка ц) ЗКП.

7. У образложењу рјешења је наведено да је у поступку редовне контроле оправданости притвора продужена мјера притвора, јер се околности под којима је притвор раније продужен (рјешењем од 13. новембра 2020. године) нису промијениле како у односу на општи, тако и у односу на посебне услове, при чему је вијеће Кантоналног суда приликом контроле посебно оцијенило протек времена од одређивања притвора, па даље.

8. Закључак о даљем постојању основане сумње у вези с кривичним дјелима која се апеланту и Е.Ђ. стављају на терет вијеће Кантоналног суда је засновало на доказима на којима је закључак о неопходности продужења притвора био и претходно заснован (у претходном рјешењу). С тим у вези је напоменуто да је главни претрес у конкретном предмету започео 17. децембра 2019. године читањем оптужнице, али да до контроле оправданости притвора није отворен доказни поступак, тако да вијеће није било у могућности да размотри значај и утицај доказа који треба да се изводе на главном претресу. Затим је поновљено за која кривична дјела се терете апелант и Е.Ђ. (идентично као и у уводу рјешења), те да основана сумња као темељни услов за продужење притвора у вези са наведеним кривичним дјелима из потврђене оптужнице произилази из доказа приложених уз оптужницу. Према мишљењу вијећа Кантоналног суда, основана сумња која је описана у ранијим рјешењима о одређивању и продужењу притвора није доведена у питање у конкретной фази поступка, нити постоје докази или други материјали који би довели у питање постојање основане сумње. С тим у вези су на страни 3. образложења рјешења побројани докази достављени уз оптужницу, а у наставку је (стр. од 4 до 137 образложења рјешења) опширно наведена њихова садржина, између осталих искази многобројних свједока који су саслушани у истрази, материјална документација, налази и мишљења вјештака економске струке, извјештаји инспекцијског надзора, те извјештаји пресретнутих разговора. Кантонални суд је истакао да наведени докази, изложени и анализирани у оној мјери која је потребна за доношење одлуке о постојању или непостојању услова за притвор из члана 146 ЗКП, сагласно потврђују основану сумњу као општи услов за продужење притвора, те да ће се апсолутном доказаношћу чињеница искључиво бавити судеће вијеће по закључењу главног претреса.

9. У погледу посебних притворских разлога је оцијењен аспект развоја конкретног кривичног поступка, односно да ли су се промијениле околности под којима је апеланту и Е.Ђ. притвор већ раније продужен, при чему је нарочито оцијењен протек времена трајања притвора. С тим у вези је закључено да се нису промијениле околности под којима је притвор претходно продужен и да је испуњен формални услов из тачке ц) става 1 члана 146 ЗКП. За наведени закључак су дати сљедећи разлози: да су апеланту потврђеном оптужницом на терет стављена кривична дјела са прописаном казном у трајању дужем од три године, да нарочите околности стварају увјерење да би апелант, уколико се нађе на слободи, наставио с криминалним активностима, односно да би

поновио кривичноправне радње за које се у конкретном поступку терети, да је вијеће имало у виду природу и начин извршења кривичних дјела, као и врсту кривичних дјела за која се терети. У вези с тим је истакнуто да су апелант и Е.Ђ. кривична дјела за која се терете предузимали у дужем временском периоду (осам година) континуирано, да су радње предузимане у оквиру организоване групе која је дјеловала по принципу јасно подијељених улога њених чланова у којој су апелант и Е.Ђ. дјеловали као организатори, да су исказали висок степен упорности при извршењу инкриминисаних радњи које су резултирале енормно високим износима противправно стечене имовинске користи, да се радило о добро организованој и уходаној шеми незаконитог пословања, да чињенице указују на бројност незаконитих радњи и међусобну повезаност апеланта и осталих оптужених и да све наведено у својој укупности представља нарочите околности које оправдавају бојазан да би апелант (и остали оптужени), у случају пуштања на слободу, могао да понови кривично дјело за које се може изрећи казна затвора у трајању од три године или тежа казна, без обзира на ранију неосуђиваност, чиме су испуњени услови за продужење притвора из члана 146 став 1 тачка ц) ЗКП. Осим тога, како је даље наведено, чињенице и околности утврђене у ранијим рјешењима за одлуку о притвору се нису промијениле и оне су таквог интензитета да оправдавају мјеру притвора као најстрожију мјеру. Конкретизујући наведено, Кантонални суд је истакао да је мјера притвора и након протеча дужег временског периода, колико је апелант провео у притвору, и даље неопходна и сразмјерна, те да је у оквирима прописаним законом из члана 151 став 2 тачка д) ЗКП. При томе је оциједиљено да из свих околности које су у рјешењу опширно наведене и образложене не може да се изведе закључак да се мјера притвора претвара у казну, већ да је неопходна ради отклањања итерацијске опасности. Вијеће Кантоналног суда је образложило да је имало у виду и императивну одредбу члана 145 став 4 ЗКП која одређује да трајање притвора мора да буде сведено на најкраће нужно вријеме и дужност органа који учествују у кривичном поступку да поступају с посебном хитношћу, те је, у вези с тим, наведено да су главни претреси одржавани, да је у току читање оптужнице која је сложена и која садржи више од хиљаду страница, да предсједник вијећа примјењује процесне институте прописане у ЗКП ради елиминисања свега што одговлачи поступак, те да су нарешена одређена вјештачења ради утврђивања процесне способности појединих оптужених, да се претрес одржавао континуирано, сваких 15 дана, до наступања новонастале епидемиолошке ситуације и препоруке Високог судског и тужилачког савјета (у даљем тексту: ВСТС) у том правцу ради заштите здравља учесника у поступку и грађана. Приликом контроле мјере притвора вијеће Кантоналног суда је, осим наведеног, имало у виду члан 5 став 3 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција) разматрајући у том контексту могућност одређивања друге блаже мјере. Међутим, имајући у виду врсту и тежину кривичног дјела и начин извршења за које постоји основана сумња, исказану одлучношћу, упорност и истрајност, закључено је да и даље постоје објективни разлози који оправдавају трајање мјере притвора и да мјере забране нису примјењиве, нити цијелиходне и да њима не може да се уклони опасност од понављања кривичног дјела.

10. Рјешењем Врховног суда број 09 0 К 027189 20 Кж 25 од 25. јануара 2021. године одбијена је жалба апелантовог браниоца (и браниоца Е.Ђ.) против рјешења Кантоналног суда од 12. јануара 2021. године. У образложењу рјешења је наведено да је, након испитивања побијаног рјешења у границама жалбених навода и по службеној дужности, у смислу одредбе члана 321 у вези са чланом 338 ЗКП, одлучено као у изреци, те су у наставку наведени разлози за такво становиште. С тим у вези је истакнуто да у првостепеном рјешењу није изостала оцјена доказа на којима је заснован закључак о постојању основане сумње да је апелант (и остали оптужени) починио кривична дјела за која се терети, да није изостала оцјена постојања посебних притворских разлога, да из образложења побијаног рјешења произилази да је првостепени суд изнио садржину доказа, те затим доказе анализирао појединачно и у међусобној повезаности и да је након тога извео закључак о постојању основане сумње, те да и даље постоје посебни притворски разлози у односу на апеланта (и остале оптужене). Осим тога, жалбом није указано које су се околности промијениле које би евентуално биле значајне за другачију одлуку суда и, стога, престанак мјере притвора било у погледу општег, било у погледу посебног услова за притвор. При томе жалбом нису доведени у питање докази на којима је првостепени суд засновао свој закључак о постојању основане сумње и нарочитих околности за продужење притвора, а ни разлози које је притом изнио. Чињеница да се одређени разлози понављају као и у ранијим рјешењима о продужењу притвора не даје основ за закључак да побијано рјешење није правилно и засновано на закону. Конкретизујући наведено, Врховни суд је истакао да је неоснована жалбена тврдња да првостепени суд никада није имао увид у доказе из оптужнице, јер таква тврдња ничим није пот-

кријељена. Слиједом наведеног, нису прихваћени жалбени наводи да стварна контрола оправданости притвора није извршена и да је продужење притвора у супротности са одредбама Устава БиХ и Европске конвенције. Стога је као неосновано оциједиљено позивање апелантове одбране на Одлуку Уставног суда број АП 316/17, јер се у конкретном случају не ради о истој чињеничној и правној ситуацији. Врховни суд је у погледу неоснованости жалбених тврдњи истакнутих у правцу непостојања основане сумње закључио да су у побијаном рјешењу наведени конкретни разлози, засновани на доказима достављеним уз оптужницу, да постоји основана сумња да је апелант, заједно са Е.Ђ., организовао групу за организовани криминал ради вршења кривичних дјела за која се терети потврђеном оптужницом, те навео садржину доказа на којима је засновано постојање основане сумње.

11. У погледу неоснованости жалбених тврдњи које се односе на оспоравање посебног притворског разлога је наведено да је првостепени суд дао јасне и довољне разлоге за постојање нарочитих околности које оправдавају бојазан да би апелант, у случају пуштања на слободу, могао да понови кривично дјело, те су у том правцу поновљени релевантни дијелови првостепеног рјешења који су оциједиљени као правилни и јасни, засновани на закону. Неприхватљивим су оциједиљени наводи да притвор апеланту предуго траје, те је у том правцу наведено да је првостепени суд имао у виду вријеме које је апелант провео у притвору и да су чињенице и околности на основу којих је притвор продужен (ранијим рјешењима) још значајне за одлуку о притвору, да се те околности нису промијениле, да су релевантне, довољне и да су таквог интензитета који оправдава продужење мјере притвора чија је дужина у границама прописаним законом, у смислу члана 151 став 2 тачка д) ЗКП. С обзиром на то да је првостепени суд оциједиљено врсту и тежину кривичних дјела која се апеланту стављају на терет, чињенице и околности под којима су предметна кривична дјела учињена, као и чињенице и околности због којих је притвор апеланту продужен из раније наведених законских основа, жалба апелантове одбране је одбијена као неоснована.

IV - Апелација

а) Наводи из апелације

12. Апелацијом се указује на повреду права на личну слободу и безбједност из члана II(3д) Устава Босне и Херцеговине и члана 5 ст. 3 и 4 Европске конвенције и права на суђење у разумном року из члана II(3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције у вези с правом на дјелотворан правни лијек из члана 13 Европске конвенције.

13. У апелацији се наводи да је релевантни период у конкретној кривичној ствари започео наредбом Кантоналног суда од 22. септембра 2016. године за претрес апелантовог стана и да је од тог тренутка апелант, заправо, свјестан да је осумњичен за кривична дјела која су му оптужницом стављена на терет. Притвор је одређен рјешењем Кантоналног суда од 26. јануара 2018. године, а оптужница је потврђена 28. јануара 2019. године, након чега се изјаснио о кривници. У 2019. години су одржани једна статусна конференција и три главна претреса на којима је започето читање оптужнице, а од фебруара 2020. године није одржан ниједан главни претрес. У том правцу је указано на становиште Европског суда за људска права (у даљем тексту: Европски суд) према којем дуги периоди за вријеме којих поступак стагнира без пружања икаквих објашњења нису прихватљиви. Подсјећа да дуготрајност поступка практично доводи и до повреде права на дјелотворан правни лијек из члана 13 Европске конвенције. Апелант истиче повреду права на слободу и безбједност, сматрајући да одлуке нису адекватно образложене и да нису наведени разлози који се захтијевају релевантним одредбама ЗКП да би се продужио притвор, те да су у оспореним рјешењима "нагомилани" притворски разлози без суштинског објашњења и образложења (преписани из ранијих рјешења о продужењу притвора). Судови, како сматра, нису оциједиљени конкретне околности које су им, с обзиром на то да се већ три године налази у притвору (с прекидом од 11. до 30. маја 2018. године), биле познате, и то: да од претреса просторија (јуни 2016. године) није предузео било коју радњу за евентуални наставак активности, да је фирма блокирана, те да судови нису адекватно разматрали изрицање блажих мјера (истичане у свакој жалби), већ да се преко тих приједлога које сматра кључним олако прелазило према методи copy paste. Таквим поступањем су, како се наводи, прекршена апелантова основна људска права и стандарди заштићени Европском конвенцијом, при чему се позива на становиште Уставног суда из Одлуке број АП 316/17, сматрајући да у оспореним рјешењима нису идентификоване нарочите околности какве се захтијевају одредбом члана 146 став 1 тачка ц) ЗКП. Према апелантовом мишљењу, поново се интерпретира основана сумња као "укупне околности конкретног случаја", што је супротно принципима Устава и Европске конвенције, јер би, према таквом тумачењу, притвор постао облигаторан за сва кривична дјела за која је апелант оптужен (АП 3938/17, ст. 40 и 41). Конечно, сматра да у побијаним рјешењима није адекватно разматрана примјена блажих мјера, него је дато уопштено образло-

жење без било какве конкретизације. Апелант је затражио накнаду нематеријалне штете у правичном износу и накнаду материјалних трошкова насталих поводом утврђивања повреде права.

б) Одговор на апелацију

14. Врховни суд је у опширном одговору истакао да је у побијаном рјешењу одговорено на све апелантове приговоре који су истицани у жалби, да трајање притвора мора да буде сведено на најкраће нужно вријеме, да је увидом у документацију и доказе у предмету утврђено да је првостепени суд у вези са наведеним у досадашњем току поступка заказивао и одржавао главне претресе, да је у току читањем оптужнице која је сложена и која садржи више од хиљаду страница, да предсједник вијећа примјењује процесне институте прописане ЗКП ради отклањања свега што одуговлачи поступак, да је с циљем превазилажења новонастале епидемиолошке ситуације изазване вирусом и забране окупљања већег броја људи у једном простору (у конкретном случају на једном мјесту је нужно присуство готово 100 људи) било предложено раздвајање поступка организатора групе од њених чланова (14. септембра 2019. године), чему се Тужилаштво успротивило, да све наведено не значи да првостепени суд није поступао са довољно ревности. Кад је ријеч о одлуци о продужењу притвора, истакнуто је да из образложења оспорених рјешења произилази да су судови имали у виду вријеме које је апелант (и остали оптужени) провео у притвору, које је у оквиру рокова прописаних у члану 151 став 2 тачка д) ЗКП (притвор након потврђивања оптужнице). Из наведеног не може да се прихвати апелантов навод да је повријеђено његово право на слободу и безбједност личности из члана 5 Европске конвенције, па је предложено да се апелација одбије као неоснована.

15. Кантонални суд сматра да је апелација неоснована, да апелант износи тврдњу према којој је повријеђено његово право на суђење у разумном року и право на слободу и безбједност, сматрајући да притвор претоду траје. У погледу неоснованости апелационих навода је истакнуто да су у оспореном рјешењу детаљно образложени разлози који се односе како на општи, тако и на посебне услове за притвор апеланту, као и разлози да притвор није могуће замијенити блажом мјером, па је предложено да се апелација одбије.

16. Тужилаштво сматра да оспореним одлукама судова нису повријеђена апелантова права и основне слободе. У погледу неоснованости тврдњи које се односе на суђење у разумном року, Тужилаштво је истакло да је чињеница да више од годину дана није заказиван главни претрес условљена новонасталим ванредним околностима, јер је од марта 2020. године проглашена пандемија корона вируса, те да је у ФБиХ било проглашено ванредно стање, као и забрана окупљања у затвореном простору више од 30 људи, која је и данас на снази. У конкретном предмету су оптужена 32 физичка лица (у међувремену су два лица закључила споразум о признању кривице због чега је поступак раздвојен, а једно оптужено лице је умрло) и четири правна лица, те би заказивањем и одржавањем рочишта у тим условима Кантонални суд кршио наредбе надлежних органа. Тужилаштво сматра да је Кантонални суд предузимао потребне мјере како би покушао да обезбједи услове за одржавање рочишта у овом предмету, обраћајући се Кризном штабу Градске заштите ФБиХ и ВСТС (детаљно образложено на страни 145 оспораваног рјешења Кантоналног суда). Стога, Тужилаштво сматра да су наводи апелације неосновани, јер поступањем суда није условљено одлагање рочишта. У односу на остале наводе апелације, Тужилаштво сматра да су судови изнијели детаљне и јасне разлоге у којима су оцијенили постојање општег и посебног разлога за притвор прописаног у тачки ц) става 1 члана 146 ЗКП, као и разлоге због којих нису оцијенили оправданим изрицањем мјера забране апеланту, а који су у цијелости у складу са стандардима успостављеним праксом Уставног суда БиХ и Европског суда, због чега је предложено да се апелација одбије као неоснована.

V - Допустивост

17. У складу са чланом VI/36) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд, такође, има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом уставу када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини.

18. У складу са чланом 18 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд може да разматра апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме побија, исцрпљени сви дјелотворни правни лијекови могући према закону и ако се поднесе у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о последњем дјелотворном правном лијеку којег је користио.

19. У конкретном случају предмет оспоравања апелацијом је Рјешење Врховног суда број 09 0 К 027189 21 Кж 25 од 25. јануара 2021. године против којег нема других дјелотворних правних лијекова могућих према закону. Затим, оспорено рјешење апелант је примио 10. фебруара 2021. године а апелација је поднесена 17. фебруара 2021. године, тј. у року од 60 дана, како је прописано чланом 18 став (1) Правила Уставног суда. Коначно, апелација испу-

њава и услове из члана 18 ст. (3) и (4) Правила Уставног суда, јер не постоји неки формални разлог због којег апелација није допуштена, нити је очигледно (*prima facie*) неоснована.

20. Имајући у виду одредбе члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине, члана 18 ст. (1), (3) и (4) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да предметна апелација испуњава услове у погледу допуштивости.

VI - Релевантни прописи

21. Закон о кривичном поступку Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 35/03, 37/03 - исправка, 56/03 - исправка, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13 и 59/14)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст, сачињен у Уставном суду БиХ, који гласи:

Члан 3.

Претпоставка невиности и *in dubio pro reo*

(1) Свако се сматра невиним за кривично дјело док се правоснажном пресудом суда не утврди његова кривица.

(2) Сумњу у погледу постојања чињеница које чине обиљежја кривичног дјела или о којима зависи примјена неке одредбе кривичног законодавства, суд рјешава пресудом на начин који је повољнији за оптуженог.

Члан 6.

Права осумњиченог односно оптуженог

(1) Осумњичени већ на првом испитивању мора бити обавијештен о дјелу за које се терети и о основама сумње против њега и да његов исказ може бити коришћен као доказ у даљем току поступка.

(2) Осумњиченом односно оптуженом се мора омогућити да се изјасни о свим чињеницама и доказима који га терете и да изнесе све чињенице и доказе који му иду у корист.

(3) Осумњичени односно оптужени није дужан да изнесе своју одбрану нити одговара на постављена питања.

Члан 33. став (1)

Раздвајање поступка

(1) Суд који је по члану 32. овог закона надлежан може из важних разлога или из разлога цјелисходности до завршетка главног претреса одлучити да се поступак за поједина кривична дјела или против појединих оптужених раздвоји и посебно доврши.

Одјељак 6. Притвор

Члан 145.

Одређивање притвора

(1) Притвор се може одредити или продужити само под условима прописаним у овом закону и само ако се исти циљ не може остварити другом мјером.

(2) Притвор одређује или продужује рјешењем суд на приједлог тужиоца а након што суд претходно саслуша осумњиченог односно оптуженог на околности разлога због којих се притвор предлаже, осим у случају из члана 146. став 1. тачка а) овог закона.

(3) Тужилац је дужан поднијети образложен приједлог за продужење притвора суду најкасније пет дана прије истека рока из рјешења о притвору. Суд одмах доставља приједлог осумњиченом, односно оптуженом и његовом браниоцу.

(4) Трајање притвора мора бити сведено на најкраће нужно вријеме. Ако се осумњичени, односно оптужени налази у притвору, дужност је свих органа који учествују у кривичном поступку и органа који им пружају правну помоћ да поступају с посебном хитношћу.

(5) У току цијелог поступка притвор ће се укинути чим престану разлози на основу којих је одређен, а притвореник ће се одмах пустити на слободу. На приједлог оптуженог или браниоца за укидање притвора који је заснован на новим чињеницама суд ће одржати рочиште односно, сједницу вијећа о коме ће обавијестити странке и браниоца. Недолазак странака и браниоца који су уредно обавијештени не спрјечава одржавање рочишта, односно сједнице вијећа. Против рјешења о одбијању приједлога за укидање притвора жалба није дозвољена.

Члан 146. став (1) тачка ц)

Разлози за притвор

(1) Ако постоји основана сумња да је одређено лице починило кривично дјело, притвор му се може одредити:

[...]

ц) ако нарочите околности оправдавају страх да ће поновити кривично дјело или да ће довршити покушано кривично дјело или

да ће починити кривично дјело којим пријети, а за та кривична дјела може се изрећи казна затвора од најмање од три године или тежа казна,

Члан 151.

Притвор послје потврђивања оптужнице

(1) Притвор се може одредити, продужити или укинути и послје потврђивања оптужнице. Контрола оправданости притвора се врши по истеку свака два мјесеца од дана доношења последњег рјешења о притвору. Жалба против овог рјешења не задржава његово извршење.

(2) Након потврђивања оптужнице и прије изрицања првостепене пресуде, притвор може трајати најдуже:

а) једну годину у случају кривичног дјела за које је прописана казна затвора до пет година;

б) једну годину и шест мјесеци у случају кривичног дјела за које је прописана казна затвора до десет година;

ц) двије године у случају кривичног дјела за које је прописана казна затвора преко десет година, али не и казна дуготрајног затвора;

д) три године у случају кривичног дјела за које је прописана казна дуготрајног затвора.

(3) Ако за вријеме из става 2. овог члана не буде изречена првостепена пресуда, притвор ће се укинути и оптужени пуштити на слободу.

Члан 243. став (3)

Одлучивање о оптужници

(3) Приликом потврђивања оптужнице, судија за претходно саслушање проучава сваку тачку оптужнице и доказе које му је доставио тужилац како би утврдио постојање основане сумње.

Члан 254.

Обавезе судије односно председника вијећа

(1) Судија односно председник вијећа руководи главним претресом.

(2) Дужност судије односно председника вијећа је да се стара за свестрано претресање предмета, утврђивања истине и отклањање свега што одуговлачи поступак, а не доприноси разјашњењу ствари.

(3) Уколико овим законом није другачије прописано, о приједлозима странака и браниоца одлучује судија односно председник вијећа.

(4) Одлуке судије односно председника вијећа се увијек објављују и, са кратким образложењем разматраних чињеница, уносе у записник о главном претресу.

Члан 312.

Битне повреде одредаба кривичног поступка

(1) Битна повреда одредаба кривичног поступка постоји:

а) ако је суд био непрописно састављен или ако је у изрицању пресуде учествовао судија који није учествовао на главном претресу или који је правоснажном одлуком изузет од суђења;

б) ако је на главном претресу учествовао судија који се морао изузети;

ц) ако је главни претрес одржан без лица чија је присутност на главном претресу по закону обавезна или ако је оптуженом, браниоцу или оштећеном, противно његовом захтјеву, ускраћено да на главном претресу употребљава свој језик и да на свом језику прати ток главног претреса;

д) ако је повријеђено право на одбрану;

е) ако је противно закону била искључена јавност на главном претресу;

ф) ако је суд повриједио прописе кривичног поступка о постојању одобрења надлежног органа;

г) ако је суд донио пресуду а није био стварно надлежан или ако је неправилно одбио оптужбу због стварне ненадлежности;

х) ако суд својом пресудом није потпуно ријешило предмет оптужбе;

и) ако се пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама овог закона не може заснивати пресуда;

ј) ако је оптужба прекорачена;

к) ако је изрека пресуде неразумљива, противрјечна сама себи или разлозима пресуде или ако пресуда уопште не садржи разлоге или у њој нису наведени разлози о релевантним чињеницама.

(2) Битна повреда одредаба кривичног поступка постоји и ако суд за вријеме припремања главног претреса или у току главног претреса или приликом доношења пресуде није примјенио или је

неправилно примјенио неку одредбу овог закона, а то је било или је могло бити од утицаја на законито и правилно доношење пресуде.

VII - Меритум

22. Апелант добија рјешења о продужењу притвора, указујући да су тим рјешењима повријеђена његова права из члана II/3д) и е) Устава Босне и Херцеговине и чл. 5 и 6 Европске конвенције, те право на ефикасан правни лијек из члана 13 Европске конвенције. Уставни суд ће, имајући у виду наведено, прво испитати наводе у погледу права на личну слободу и безбједност.

Право на личну слободу и безбједност

23. Члан II/3 Устава Босне и Херцеговине у релевантној дијелу гласи:

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и основне слободе из става 2 овог члана, а она обухватају:

д) Право на личну слободу и безбједност.

24. Члан 5 Европске конвенције у релевантној дијелу гласи:

1. Свако има право на слободу и безбједност личности. Нико не може бити лишен слободе осим у сљедећим случајевима и у складу са поступком прописаним законом:

(...)

ц. у случају законитог хапшења или притварања лица у сврху његовог довођења пред надлежну закониту власт због разумне сумње да је починило кривично дјело, или када се то разумно сматра потребним како би се спријечило почињење кривичног дјела или бјекства након почињења кривичног дјела;

(...)

3. Свако ко је ухапшен или притворен у складу с одредбама из става 1 тачка ц) овог члана изводи се без одлагања пред судију или друго службено лице овлашћено законом да врши судску власт, те има право да му се суди у разумном року или да буде пуштен на слободу до суђења. Пуштање на слободу може бити условљено јемствима да ће се лице појавити на суђењу.

4. Свако ко је лишен слободе хапшењем или притварањем има право да покрене поступак у коме ће суд брзо одлучити о законитости његовог притварања и наложити пуштање на слободу ако је притварање било незаконито.

(...)

25. У конкретном случају апелант оспорава рјешења редовних судова којима му је, у поступку контроле оправданости мјере притвора, продужена мјера притвора. Будући да је оспореним рјешењем Кантоналног суда одређено да се притвор продужава за наредна два мјесеца и да може да траје до 13. марта 2021. године или до нове одлуке суда, произилази да је притвор који је одређен рјешењима оспореним овом апелацијом истекао.

26. У вези са испитивањем апелантових навода, Уставни суд, прије свега, подсјећа да апелант указује на кршење права на суђење у разумном року из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције у вези с правом на дјелотворан правни лијек из члана 13 Европске конвенције. Међутим, Уставни суд указује да се ови наводи, с обзиром на то да се ради о поступку одређивања, односно продужења притвора, поклапају са гаранцијама прописаним у члану 5 став 3 Европске конвенције ("има право да му се суди у разумном року или да буде пуштен на слободу до суђења"), па ће у наставку ове апелантове наводе, након испитивања оправданости притвора у контексту општих и посебних услова за притвор, испитати у контексту гаранција права на слободу и безбједност личности.

27. Даље, Уставни суд подсјећа да се оправданост изрицања и продужења мјере притвора процјењује с обзиром на околности конкретного случаја и његове специфичности. Продужење мјере притвора биће оправдано уколико постоје стварни разлози који упућују на постојање општег (јавног) интереса који је тако важан и значајан да, упркос пресумпцији невиности, претеже над принципом поштовања слободе појединца (види, Европски суд за људска права, *Vizadji против Молдавије*, пресуда од 5. јула 2016. године, став 90). Обавеза судске власти јесте да испита све разлоге "за" и "против" и да, с тим у вези, да разлоге и образложења (види, Европски суд, *Aleksanyan против Русије*, пресуда од 5. јуна 2009. године, став 179). Наиме, када закон прописује претпоставку у погледу околности важних за основу за континуирани притвор, постојање конкретних чињеница које најдјачавају правило о поштовању слободе појединца мора да буде увјерљиво приказано (види, Европски суд, *Pljokov против Бугарске*, број 33977/96, став 84, in fine, 26. јули 2001. године).

Постојање основане сумње

28. Уставни суд запажа да из образложења оспорених рјешења произилази да је апеланту притвор продужен у поступку судске контроле оправданости притвора након потврђивања оптужнице, у складу са одредбом члана 151 ЗКП. Даље, Уставни суд запажа да из образложења првостепеног рјешења, које је потврдио дру-

гостепени суд, произилази да је становиште о постојању основане сумње да је апелант починио кривична дјела која му се стављају на терет, у смислу члана 146 став 1 ЗКП, утемељено на доказима достављеним уз оптужницу (набројани на страни 3. првостепеног рјешења) који су анализирани и оцијењени у наставку образложења и да се, између осталог, ради о исказима великог броја свједока саслушаних у истрази, налазима и мишљењима вјештака, записницима сачињеним након инспекцијске контроле пословних објеката, као и о другим многобројним доказима који су интерпретирани на стр. од 4. до 135. првостепеног рјешења. Према мишљењу вијећа Кантоналног суда, основана сумња која је описана у ранијим рјешењима о одређивању и продужењу притвора није доведена у питање у конкретной фази поступка, нити постоје докази или други материјали који би довели у питање постојање основане сумње као општег услова за продужење притвора, те да ће се апсолутном доказаношћу чињеница искључиво бавити судеће вијеће по закључењу главног претреса.

29. С обзиром на наведено Уставни суд сматра да су, у смислу стандарда који произилазе из праксе Европског суда који Уставни суд слиједи, редовни судови утврдили чињенице и информације које могу да задовоље објективног посматрача да је апелант могао да почини кривична дјела која му се оптужницом стављају на терет (види, *mutatis mutandis*, поред осталих, Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број АП 5842/10 од 20. априла 2011. године, тачка 64, доступна на www.ustavnisud.ba), због чега апелантове тврдње у вези са закључком о непостојању основане сумње не могу да буду прихваћене као основане.

Посебан притворски основ из члана 146 став 1 тачка ц) ЗКП

30. Уставни суд указује да опасност од поновног почињања дјела, ако је увјерљиво утврђена, може да наведе судске власти да ставе и оставе осумњиченог у притвору како би спријечиле покушаје да почини даља кривична дјела. Међутим, потребно је, између осталих услова, да опасност буде вјероватна, а мјера одговарајућа у свјетлу околности предмета, посебно прошлости и личности наведеног лица (види, Европски суд, *Clooth* против Белгије, 12. децембра 1991, став 40, Серија А, бр. 225, и *Paradysz* против Француске, апликација број 17020/05, став 71, 29. октобра 2009. године). Притом, кад се домаће власти позивају на опасност од поновног почињања дјела, морају да процијене мјерадавну опасност, укључујући да ли су претходне чињенице и оптужбе упоредиве с обзиром на природу или степен тежине са оптужбама у поступку који је у току (види, Европски суд, *Porkov* против Русије, апликација број 32327/06, став 60, 15. маја 2008. године, и *Shteyn (Stein)* против Русије, апликација број 23691/06, став 115, 18. јуна 2009. године). Најзад, тежина кривичног дјела не може сама за себе да послужи као оправдање за дуге периоде притвора (види, Европски суд, *Піјков* против Бугарске, апликација број 33977/96, ст. 80-81, 26. јула 2001. године, *Micha* против Пољске, апликација број 13425/02, став 49, 4. маја 2006. године, и *Gulyayeva* против Русије, апликација број 67413/01, став 186, 1. априла 2010. године).

31. Доводећи наведена становишта у везу са чињеницама конкретног предмета, Уставни суд запажа да у конкретном случају из оспорених рјешења произилази да су Кантонални суд и Врховни суд утврдили да на апелантовој страни постоји опасност од понављања кривичног дјела, те су закључили да је испуњен посебан услов предвиђен чланом 146 став 1 тачка ц) ЗКП. При томе у образложењима оспорених рјешења је указано на околности (за које постоји основана сумња) из којих произилази да су радње извршења кривичних дјела предузимане континуирано у дужем временском периоду (осам година), да су инкриминиране радње предузимане у оквиру организоване групе у којој је апелант (и Е.Љ.) био организатор, затим, висок степен исказане упорности који се огледа у чињеници да је, и након инспекцијског надзора и утврђених неправилности и незаконитости у пословању правног лица (чији је власник био апелант), Е.Љ. у кратком времену основала ново друштво које је радило на идентичан начин (незаконито пословало, како се основано сумња), као и високу профитабилност од извршених радњи. Врховни суд је, потврђујући првостепено рјешење, закључио да све наведене околности у својој укупности представљају нарочите околности које оправдавају бојазан да би апелант, пуштањем на слободу, могао да понови кривично дјело, те да и даље егзистирају услови који се нису мијењали почев од одређивања притвора, па даље. Такође, размотрена је и околност да апелант није раније осуђиван, те је закључено да та околност не доводи у питање постојање овог посебног притворског разлога, јер ранија осуђиваност није услов за одређивање иницијалног притвора према овом притворском основу.

32. Апелацијом се суштински у овом дијелу оспорава закључак редовних суда у вези са датим образложењем у односу на посебан притворски разлог из члана 146 став 1 тачка ц) ЗКП, наводећи да је апелантова фирма блокирана (од 1. јуна 2016. године) након инспекцијског прегледа, да је изузета финансијска докумен-

тација и да од лишавања слободу у јануару 2018. године, па ни у периоду када је привремено био пуштен на слободу (од 11. до 30. маја 2018. године) није покушао, нити предузео било какву радњу за наставак активности, што би *in concreto* биле једине мјерадавне чињенице у контексту евентуалног понављања дјела. Спротивно апелантовим наводима, Уставни суд примјећује да је Кантонални суд имао у виду ове апелантове приговоре, те да је, с тим у вези (види тачку 9 Чињенично стање), јасно образложио *in concreto* које чињенице и околности у својој свеукупности представљају нарочите околности које оправдавају бојазан да би апелант, у случају пуштања на слободу, поновио кривично дјело.

33. Стога, Уставни суд сматра да су редовни судови при оцијени нарочитих околности навели јасне и аргументоване разлоге који у свеукупности представљају озбиљне разлоге од јавног интереса који, независно од претпоставке невиности, претежу над правом на слободу. Имајући у виду наведено, Уставни суд не сматра да су произвољна образложења из оспорених рјешења, те није могао да прихвати као основане апелантове тврдње о произвољности примјене члана 146 став 1 тачка ц) ЗКП.

34. Имајући у виду све наведено, Уставни суд сматра да је, у смислу члана 5 став 1 тачка ц) Европске конвенције, апелант (као особа) лишен слободу "у складу са законом прописаним поступком [...] у сврху њезиног довођења пред надлежну закониту власт због разумне сумње да је починила кривично дјело, или када се то разумно сматра потребним како би се спријечило почињење кривичног дјела".

35. Стога, Уставни суд закључује да у конкретном случају није повријеђено апелантово право на слободу и безбједност личности из члана II/3д) Устава Босне и Херцеговине и члана став 1. тачка ц) Европске конвенције у односу на постојање општег и посебног притворског основа из члана 146 став 1 тачка ц) ЗКП.

Трајање притвора - разуман рок

36. Апелацијом се, такође, указује на прекомјерно трајање притвора и суђење у разумном року у односу на које је Уставни суд претходно навео (види тачку 26 одлуке) да ће те наводе испитати у контексту гаранција права на слободу и безбједност личности из члана 5 став 3 Европске конвенције.

37. У вези с тим, Уставни суд указује на конзистентну сопствену и праксу Европског суда према којој се питање да ли је период притвора разуман не може оцјењивати *in abstracto*, већ у сваком конкретном предмету према посебним околностима тог предмета. Наставак притвора може да буде оправдан само ако постоје конкретне назнаке истинског захтјева јавног интереса који, не доводећи у питање претпоставку невиности, претежу над правилном о поштовању појединачне слободу (види, између осталих, предмет *W.* против Швајцарске, 26. јануара 1993. године, став 30, Серија А бр. 254-А, и *Kudła* против Пољске [VV], број 30210/96, став 110, ECHR 2000-XI). Европски суд је указао да је првенствено задатак домаћих власти да воде рачуна да притвор не премаши разуман рок, у сврху чега морају да испитају све чињенице које говоре "за" или "против" постојања истинског захтјева јавног интереса и дужно поштовање принципа претпоставке невиности, одступање од поштовања појединачних слободу, а у својим одлукама треба да наведу довољне и релевантне разлоге. Европски суд је позван да одлучи да ли је дошло до повреде права из члана 5 став 3 Европске конвенције, у суштини, на основу образложења датих у тим одлукама и чињеница које наведе апликант у својим жалбама (види, између осталог, Европски суд, *Бернобић* против Хрватске, пресуда од 21. јуна 2011. године, тач. 60-61, апликација број 57180/09). Даље, поштовање члана 5 став 3 Европске конвенције захтијева да судска власт преиспита сва питања у вези с притвором, те да одлучу о притвору донесе позивајући се на објективне критеријуме предвиђене законом, при чему тврдње "за" и "против" пуштања на слободу не смију да буду "уопштене и апстрактне" (види предмет *Smirnova* против Русије, бр. 46133/99 и 48183/99, став 63, ECHR 2003-IX). Суд мора да утврди и да ли су надлежне домаће власти показале "посебну ревност" у вођењу поступка (види, између бројних других, предмете *Idalov* против Русије [GC], број 5826/03, став 140, 22. маја 2012. године, и *Krikunov* против Русије, број 13991/05, став 36, 4. децембра 2014. године).

38. Доводећи наведена становишта у везу са чињеницама конкретног предмета, Уставни суд запажа да у конкретном случају из оспорених рјешења произилази да је апеланту притвор одређен 26. јануара 2018. године, да је против апеланта потврђена оптужница 28. јануара 2019. године, да су оспорена рјешења према којима је притвор и даље неопходан донесена у поступку судске контроле оправданости притвора након потврђивања оптужнице, да је главни претрес започео 2019. године читањем оптужнице и да је још у фази читања због, како произилази из одговора на апелацију, њене обимности (више од 1.000 страна), да од марта 2020. године, када је проглашено ванредно стање у БиХ због пандемије корона вируса, није одржан нити један претрес и да се апелант налази у притвору три године (са изузетком од 11. до 30. маја 2018. године, када је био привремено пуштен на слободу).

39. Уставни суд запажа да редовни судови као образложење за трајање притвора, односно за чињеницу да је поступак још у фази читања оптужнице налазе у томе да су претреси прије проглашења ванредног стања у БиХ (март 2020. године) редовно заказивани, да је прекид наступио усљед објективних околности на које више није могуће утицати због броја оптужених (32) и немогућности да истовремено присуствују суђењу, да је оптужница веома обимна и да, стога, још није започела фаза извођења доказа и да је у септембру 2019. године предсједник вијећа предложио раздвајање поступка који се води против апеланта, као организатора групе, од осталих оптужених, као чланова групе, чему се Тужилаштво противило, а коначна одлука о приједлогу још није донесена. Уставни суд, имајући у виду сопствену праксу (види, између осталих, Одлуку о допустивости и меритуму број АП 124/19 од 11. јуна 2019. године, став 64) и наведена становишта Европског суда, сматра да оваква образложења, у контексту дужине трајања притвора, нису адекватна, нити довољна због низа могућности које су суду дате одредбама ЗКП које омогућавају ефективну контролу у вођењу поступка. На те околности су указали у својим одговорима Кантонални суд и Врховни суд са аспекта "ревностног поступања", односно настојања предсједника судског вијећа да искористи законске могућности и спречи одуговлачење поступка тиме што је предложио да се раздвоји поступак у погледу лица (32) која су обухваћена оптужницом. Међутим, о наведеном приједлогу који, како из списка произилази, датира од септембра 2019. године још није донесена било каква одлука, па се само пуко настојање да се спречи одуговлачење поступка овом радњом (приједлогом за раздвајање) не може да тумачи као ревностно поступање с циљем спречавања одуговлачења.

40. Осим тога, Уставни суд нема дилеме да на објективне околности изазване пандемијом корона вируса учесници у поступку (судови и тужилаштво) не могу да утичу. Међутим, Уставни суд подсјећа да се интензитет објективних околности током трајања пандемије у периоду од годину дана (март 2020 - март 2021. године) мијењао, почев од проглашења ванредног стања у ФБиХ 16. марта 2020. године, укидања ванредног стања због побољшања епидемиолошке ситуације 29. маја 2020. године, након чега су на нивоу БиХ и ентитета доношени прописи у зависности од тренутне епидемиолошке ситуације с циљем спречавања ширења болести (Наредба Кризног штаба ФБиХ од 11. марта 2021. године о увођењу рестриктивних мјера). Стога је, у смислу захтјева да се притвор сведе на најмању могућу мјеру, потребно објективне околности у вријеме одлучивања о продужењу притвора довести у везу с конкретним околностима (о којим је претходно било ријечи - између осталих, обимност оптужнице, број оптужених лица) и пронаћи модус који омогућава ефективну контролу вођења поступка које су дате у ЗКП, све уз поштивање рестриктивних мјера које су прописали надлежни кризни штабови. У том правцу, имајући у виду протек периода од три године, колико је апелант у притвору, и конкретну фазу поступка по оптужници (читање), Уставни суд из образложења оспорених рјешења није могао да утврди да су те могућности коришћене, да су објективне околности оцијењене у вези са епидемиолошким мјерама које су на снази у вријеме одлучивања како би се апеланту притвор свео на најмању могућу мјеру, у ситуацији када се апелант терети да је руководио групом за организован криминал, да су при томе оптужницом обухваћени сви чланови те групе (32 лица), да је управо због великог броја оптужених лица и новонастале ситуације због ковида 19 неизвјесно када ће главни претрес бити настављен и да је, у коначници, апелант већ три године у притвору (с изузетком од 11. до 30. маја 2018. године, када је био привремено пуштен на слободу), како то захтијева стандард из члана 5 став 3 Европске конвенције, и закључује да је у овом дијелу дошло до повреде апелантовог права на слободу и безбједност из члана П/3д) Устава Босне и Херцеговине и члана 5 став 3 Европске конвенције који гарантују да свако ко је "притворен у складу с одредбама из става 1 тачка ц) овог члана изводи се без одлагања пред судију или друго службено лице овлашћено законом да врши судску власт, те има право да му се суди у разумном року или да буде пуштен на слободу до суђења. Пуштање на слободу може бити условљено јемствима да ће се лице појавити на суђењу". Поред наведеног, Уставни суд скреће пажњу да суд води и организује поступак без обзира на његову сложеност која, између осталог, подразумева, на шта су судови у одговорима на апелацију скренули пажњу, обимност оптужнице и број лица која учествују у поступку. У том смислу Уставни суд понавља да лице које се налази у притвору не треба "трпјети" посљедице организовања рада на предмету, имајући при томе у виду протек времена од подигнуте оптужнице и неизвјесност у погледу наставка процеса које судови оправдавају ванредном околношћу изазваном пандемијом. Имајући управо у виду те околности, Уставни суд сматра да је Кантонални суд, који у конкретном случају води поступак, морао да поступа ефикасније и да искористи могућности које су му дате на располагање одредбама ЗКП, а које

доношењем наредби у вези са пандемијом нису стављене ван снаге, нити је њихова примјена суштински ограничена.

41. Уставни суд, стога, без обзира на то што је оспорено рјешење о продужењу притвора апеланту истекло, указује Кантоналном суду, имајући у виду одредбе ЗКП и релевантне одредбе Устава Босне и Херцеговине и Европске конвенције и доводећи их у везу са чињеницама конкретног предмета, на обавезу што хитнијег рјешавања предмета и хитно предузимање мјера за ефикасан наставак кривичног поступка против апеланта у смислу захтјева да се апеланту "суди у разумном року или да буде пуштен на слободу до суђења", успостављених чланом П/3д) Устава Босне и Херцеговине и чланом 5 став 3 Европске конвенције.

42. Најзад, Уставни суд подсјећа на то да је у својој досадашњој пракси усвојио становиште да, с обзиром на темпорални карактер рјешења о одређивању, односно продуживању мјере притвора, у ситуацији када утврди да је лишавање слободе апеланата по побјижаној одлуци редовног суда резултирало повредом права на слободу и безбједност лица, али да је у тренутку доношења одлуке Уставног суда лишавање слободе према побјижаним одлукама истекло, довољно да утврди повреду уставног права и укаже на учињене пропусте - конкретно да се објективне и околности *in concreto* доведу у везу и пронађе рјешење које омогућава ефективну контролу вођења поступка које су дате у ЗКП (види, између осталих, Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број АП 4531/15 од 8. децембра 2015. године, тач. 68 и 69 с референцама на релевантну праксу Уставног суда, доступна на www.ustavnisud.ba), које редовни судови треба да имају у виду у даљем току поступка, односно приликом евентуалног продужења притвора апеланту. Стога, у конкретном случају Уставни суд утврђује само деклараторну повреду у односу на оспорена рјешења с обзиром на то да је притвор апеланту у вријеме доношења одлуке Уставног суда већ истекао, али уз обавезивање Кантоналног суда да, у складу са овом одлуком, предузме мјере с циљем ефикасног наставка процеса у кривичном предмету против апеланта, како се не би довела у питање ефикасност апелације као дјелотворног правног лијека у овој врсти поступака.

Накнада нематеријалне штете

43. Имајући у виду да се у околностима конкретног случаја кривични поступак није водио на начин да се трајање притвора сведе на најмању могућу мјеру и да је апелант, због неефикасности Кантоналног суда, претрпио и нематеријалну штету која не може да се надокнади само утврђивањем деклараторне повреде, Уставни суд сматра да апеланту припада и правична накнада у износу од 450,00 КМ, у смислу члана 74 Правила Уставног суда и члана 41 Европске конвенције. При томе је Уставни суд имао у виду све специфичне околности конкретног предмета које су наведене у претходном дијелу одлуке, а нарочито околност да апелант као лице које се налази у притвору не треба "трпјети" посљедице организовања рада суда, односно евидентне неефикасности, нарочито у вријеме пандемије. При томе Уставни суд подсјећа да, за разлику од поступка пред редовним судовима, накнада нематеријалне штете одређује у посебним случајевима кршења загарантованих људских права и основних слобода, водећи рачуна о стандардима који произилазе из праксе Уставног суда и Европског суда (види, Европски суд, *Spaхић и остали против БиХ*, апликација број 20514/15 и др. од 14. новембра 2017. године, *Драгин против Хрватске*, апликација број 75068/12 од 24. јула 2014. године, став 127) и економским условима у Босни и Херцеговини (подаци доступни на www.bhas.ba). Наведени износ апеланту је дужна да исплати Влада Кантона Сарајево у року од три мјесеца од дана достављања ове одлуке. Ова одлука Уставног суда у дијелу које се односи на накнаду нематеријалне штете представља извршну исправу.

44. У погледу апелантовог захтјева да му се накнаде трошкови ради утврђивања повреде, Уставни суд подсјећа да Правилника Уставног суда није прописано да апеланти имају право на трошкове из чега произилази да трошкове у вези са састављањем апелације искључиво сноси апеланти.

45. Уставни суд налаже Кантоналном суду да у даљем току поступка при одређивању и продужењу мјере притвора апеланту предузме мјере за ефикасан наставак поступка и да обезбједи гаранције да притвор не премаше разуман рок, које су дате одредбама члана П/3д) Устава Босне и Херцеговине, као и чланом 5 став 3 Европске конвенције.

VIII - Закључак

46. Уставни суд закључује да постоји повреда апелантовог права на слободу и безбједност из члана П/3д) Устава Босне и Херцеговине и члана 5 став 3 Европске конвенције када објективне околности нису доведене у везу са околностима *in concreto* и када у околностима конкретног случаја није обезбједијено ефективно вођење поступка према одредбама ЗКП, које доношењем наредби у вези са пандемијом нису стављене ван снаге, нити је њихова примјена суштински ограничена, јер кривични поступак није вођен на начин да се трајање притвора сведе на најмању могућу мјеру, због

чега је наложено предузимање мјера за ефикасан наставак поступка и обезбјеђење гаранција суђења у разумном року.

47. Супротно томе, Уставни суд закључује да нема кршења апелантовог права на слободу и безбједност из члана II/3д) Устава Босне и Херцеговине и члана 5 став 1 тачка ц) Европске конвенције када су редовни судови, одлучујући о продужењу мјере притвора апеланту, дали јасне и аргументоване разлоге како за постојање основане сумње, тако и за постојање посебних притворских разлога из члана 146 став 1 тачка ц) ЗКП због којих је апеланту притвор продужен.

48. На основу члана 59 ст. (1), (2) и (3) и члана 62 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

49. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда БиХ,
Златко М. Кнежевић, с.р.

САДРЖАЈ

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

- 1085 Уредба о престанку важења Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске 1
- 1086 Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској 1
- 1087 Рјешење о именовању Комисије за примопредају непокретности, број: 04/1-012-2-1775/21 4
- 1088 Рјешење о измјени Рјешења о одобравању уступања Уговора о концесији за изградњу и коришћење соларне фотонапонске електране “Требиње 1” на подручју града Требиња, број: 04/1-012-2-1557/21, од 20.5.2021. године (“Службени гласник Републике Српске”, број 50/21)..... 5

МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА И ВЕЗА

- 1089 Правилник о правима и обавезама путника у жељезничком саобраћају..... 5

МИНИСТАРСТВО ПОРОДИЦЕ, ОМЛАДИНЕ И СПОРТА

- 1090 Правилник о условима и критеријумима за финансирање реализације програма којима се остварује општи интерес у области спорта..... 13

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ

- 1091 Рјешење о допуни Рјешења о именовању Комисије из области економије за утврђивање приједлога листе вјештака, поступање по примједбама за рад и предлагање мјера 24

РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

- Коефицијент потрошачких цијена у Републици Српској у мају 2021. године 24
- Саопштење о просјечним мјесечним бруто и платама након опорезивања - нето платама запослених у Републици Српској исплаћеним у мају 2021. године и у периоду јануар - мај 2021. године 24
- Просјечне бруто плате и плате након опорезивања - нето плате запослених исплаћене у Републици Српској у мају 2021. године 24

КОМИСИЈА ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРИЈЕДНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

- Рјешење број: 01-УП-52-310-2/21 25

САВЕЗ ОПШТИНА И ГРАДОВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

- Одлука о измјенама Статута Савеза општина и градова Републике Српске 25

УСТАВНИ СУД БиХ

- Одлука о допустивости и меритуму, број: АП 534/21 26

ОГЛАСНИ ДИО 16 страна

